DRZEWO POLSKIE

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM PRZEMYSŁU I HANDLU DRZEWNEGO ORAZ LEŚNICTWA

REDAKCJA i ADMINISTRACJA w WARSZAWIE ul. PIĘKNA Nr. 13 m. 3, TELEFON 112-96.

PRENUMERATA KWARTALNA łącznie z dodatkami w kraju zł. 12, zagranicą $ 2.50	KONTO CZEKOWE P. K. O. Warszawa Nr. 16.350	TARYFA OGŁOSZENIOWA NA OSTATNIEJ STRONIE

Przedruk bez podania źródła wzbroniony.

Rok II. *Warszawa, dn. 10 sierpnia 1928 r.* *№ 15.*

ALEKSANDER DĄBROWSKI

WARSZAWA

Zagadnienie racjonalnej gospodarki drzewem

(Dokończenie).

Wniosek VI.

Zorganizować racjonalnie nasiennictwo leśne.

Uzasadnienie będzie podane oddzielnie w opracowaniu p. inż. St. Ihnatowicza.

Wniosek VII.

Umożliwić drogą odpowiedniej polityki kredytowej oraz taryfowo-celnej osiągnięcie wyższych rezultatów wydajności w produkcji przemysłowo-drzewnej przy jednoczesnem zaoszczędzeniu surowca.

Uzasadnienie.

a) Wynikające z ogólnych założeń racjonalnej gospodarki dążenie do zachowania nienaruszonego kapitału zasobów leśnych kraju wysuwa nieodparcie postulat ograniczenia rocznych wyrębów do rozmiarów rzeczywistego przyrostu masy drzewnej. Realizacja tego postulatu każe liczyć się z prawdopodobieństwem znacznego spadku ilości rozporządzalnego surowca drzewnego w stosunku do rekordowych norm, osiągniętych w latach poprzednich. Perspektywa ilościowego załamania się podaży surowca drzewnego nakazuje dążenie do najpełniejszego i najbardziej wszechstronnego jego wyzyskania na drodze przemysłowej przeróbki posiadanych materjałów drzewnych. Istniejący w Polsce przemysł drzewny, którego pomyślny rozwój leży na linji zdrowego postępu gospodarczego kraju, posiada w tym kierunku rozległe możliwości techniczne; ich racjonalnemu wykorzystaniu stoi na przeszkodzie elementarny brak środków obrotowych, któreby pozwoliły przedsiębiorstwom na przetrwanie całego okresu, upływającego od chwili rozpoczęcia wyrębów w lesie do chwili realizacji wyprodukowanego na sprzedaż towaru.

Jaskrawe upośledzenie kredytowe i wynikająca stąd słabość finansowa przemysłu drzewnego zaciążyła fatalnie na szalach jego rozwoju w ostatnich latach. Brak środków obrotowych, niezbędnych dla utrzymania w ruchu przedsiębiorstw drzewnych zmuszał je w wielu wypadkach do wyprzedawania posiadanych zasobów surowca w stanie nieobrobionym.

Zaznaczone zjawisko odbiło się w sposób nader ujemny na strukturze naszego bilansu drzewnego, którą cechuje wzrastająca w ostatnich latach przewaga wywozu drewna nieobrobionego nad wywozem półfabrykatów i wyrobów gotowych z drzewa.

Eksport drewna z Polski w tysiącach tonn

ROK	Drewno okrągłe		Drewno nawpółobrob.		RAZEM	
	1000 tonn	%	1000 tonn	%	1000 tonn	%
1925	1.568.4	49.6	1.593.7	50.4	3.162.1	100
1926	2.961.5	60.8	1.909.1	39.2	4.870.6	100
1927	2.961.4	67.8	1.883.5	32.2	5.844.9	100
1928 (1 półr.)	1.473.6	63.7	840.7	36.3	2.314.3	100

Drugim wysoce ujemnym następstwem upośledzenia kredytowego przemysłu drzewnego, który w nader nikłym stopniu korzystał dotąd z pomocy kredytowej Banku Polskiego, Banku Gospodarstwa Krajowego i banków prywatnych, jest niezmiernie dotkliwa, a w skutkach swych wręcz fatalna zależność od nabywców zagranicznych — w przeważnej większości — kupców niemieckich. Dla charakterystyki obrazu obecnych stosunków warto podkreślić, że firmy zagraniczne, finansujące udzielanemi zaliczkami przedsiębiorstwa drzewne w Polsce, wymuszały na swych dostawcach wysoce niekorzystne warunki sprzedaży. Sprzedaż towaru, dokonywana z reguły loco wagon stacja załadowania, skazywała w większości wypadków na zależność od obcego pośrednictwa przy eksporcie materjałów drzewnych, a konieczność ekspedycji towaru natychmiast po wyjściu z pod piły nie pozwalała na uzyskanie wysokich cen, jakie osiągają na rynku materjały dobrze przesuszone. W tym stanie rzeczy obce pośrednictwo zgarniało znaczną część korzyści, jakie kraj mógłby osiągnąć na drodze racjonalnej sprzedaży swych wyrobów drzewnych.

Wreszcie zaznaczyć wypada, iż brak odpowiednich kapitałów obrotowych, któreby pozwoliły na sprzedaż towaru cif zagraniczny port odbiorczy, a nawet fob Gdańsk, paraliżuje śmielszą inicjatywę, zmierzającą do bespośredniego dotarcia na dalsze rynki zagraniczne w celu wyzyskania panującej na nich konjunktury. Niepokojący stopień zależności od rynku niemieckiego jest najbardziej wymownym wskaźnikiem słabości finansowej rodzimego przemysłu drzewnego.

W związku z ostatniem stwierdzeniem wypada podkreślić że rynek niemiecki, stojący wobec stałego niedoboru surowca interesuje się w pierwszym rzędzie zakupnem drewna w stanie nieobrobionym. Stąd też zbyt wyłączna zależność od rynku niemieckiego, którą oświetlają cyfry naszej statystyki handlu zagranicznego, — wpływa w decydującej mierze na sygnalizowane wyżej pogorszenie struktury eksportu materjałów drzewnych.

Zmierzamy do konkluzji. Rozwinięte przesłanki prowadzą do wniosku, stwierdzającego ścisły związek jaki zachodzi pomiędzy kwestją kredytową w przemyśle drzewnym, a zagadnieniem racjonalnej gospodarki surowcem drzewnym. Bez wydatnego wzmożenia planowej akcji kredytowej na rzecz przemysłu drzewnego, wszelkie próby racjonalizacji gospodarki surowcem drzewnym będą z góry skazane na niepowodzenie.

Warunkiem, od którego w znacznej mierze zależeć będą szanse powodzenia tej akcji kredytowej, jest stworzenie odpowiednio elastycznych form kredytu, dostosowanych do szczególnych wymogów przemysłu drzewnego. Nie ulega bowiem wątpliwości, że brak odpowiednich form kredytu należy do rzędu czynników, tamujących możliwość rozwinięcia pomocy kredytowej w szerszym zakresie.

Elastyczność form kredytu wiąże się bardzo ściśle z kwestją jego zabezpieczenia. Ten ścisły związek tłomaczy daleko idące nadzieje, wiązane w miarodajnych sferach drzewnych z wprowadzeniem na drodze ustawodawczej instytucji zastawu rejestrowego na drzewie. Koncepcja zastawu rejestrowego godzi bowiem w sposób bardzo szczęśliwy postulat bezpieczeństwa wierzytelności z pewną swobodą dłużnika w zakresie rozporządzenia materjałami, stanowiącemi przedmiot zastawu. Stąd też wolno wyrazić przypuszczenie, że wprowadzenie zastawu otworzy przed przemysłem drzewnym nowe możliwości uzyskania kredytu, a tem samem przyczyni się w pewnej mierze do przezwyciężenia anemji kapitałów obrotowych, która w obecnym stanie rzeczy, paraliżuje możliwość racjonalnego wyzyskania posiadanego przez Polskę surowca drzewnego.

Kredyty dla przemysłu drzewnego podzielone być mogą według źródła pochodzenia na dwojakie:

a) Kredyty Ministerstwa Rolnictwa, mające ułatwić przemysłowi drzewnemu nabywanie drzewa okrągłego z lasów państwowych dla dalszego jego uszlachetnienia. Te kredyty surowcowe winne być dostosowane terminami do trwania procesu przeróbki drewna na wysokogatunkowy półfabrykat, zaś oprocentowane nie wyżej od stopy procentowej banku emisyjnego, choćby ze względu na fakt że dla otrzymania kredytu przemysłowiec musiałby przedstawić odpowiednie gwarancje podlegające przeważnie również oprocentowaniu.

b) Kredyty Banku Gospodarstwa Krajowego 1) obrotowe 2) inwestycyjne.

b) Obok kwestji kredytowej — taryfy kolejowe odgrywają rolę czynnika, oddziaływującego w nader wysokim stopniu na rozwój gospodarki drzewnej. Stosunkowo niski poziom cen jednostkowych drewna nieobrobionego i obrobionego, sprawia, że koszty przewozu kolejowego wywierają decydujący wpływ na rentowność przemysłu drzewnego. Z chwilą, kiedy stawki przewozowe przekraczają granicę, zakreśloną przez racjonalną kalkulację, gospodarka leśna i związany z nią przemysł drzewny przestają się opłacać. Stąd wielkie znaczenie umiejętnej polityki taryfowej, która w swoim zakresie popierać winna dążenie do racjonalnego wykorzystania rozporządzalnych zasobów drzewnych kraju.

Odpowiednia konstrukcja taryf kolejowych winna pobudzać rozwój przemysłu, przetwarzającego surowiec drzewny. W tem oświetleniu nabiera właściwej barwy

sprawa taryf wyjątkowych, które stwarzają specjalne ulgi na korzyść surowca, przeznaczonego na potrzeby zakładów przemysłu przetwórczego (tartaki i t. p). Istniejące w tym względzie ulgi taryfowe winny być utrzymane w ramach zamierzonej rewizji taryf kolejowych.

Nie mniej doniosłe znaczenie posiada sprawa różniczki pionowej. Odpowiednia konstrukcja różniczki łagodzi ujemny wpływ wszelkich odległości od rynków zbytu na rentowność gospodarki leśnej i przemysłu drzewnego. W związku z zaznaczoną tezą zasługuje na podkreślenie fakt, że największe zbiorniki surowca drzewnego leżą na kresach Wschodnich i Południowo Wschodnich — w odległości 600-800 klm. od granicy zachodniej Państwa, przez którą idzie olbrzymia część naszego eksportu. Przemysł przetwórczy ciąży wyraźnie i ciążyć będzie nadal ku podstawom surowca. Rozwój tej tendencji idący po linji racjonalizacji gospodarki drzewnej, wymaga współdziałania ze strony polityki taryfowej. Wynika z tych przesłanek postulat, domagający się jaknajszerszego zastosowania zasady różniczki pionowej w taryfach przewozowych na drzewo.

Realizacja tego postulatu w jaknajszerszym zakresie wpłynie na podniesienie rentowności przemysłu drzewnego w tych jego ośrodkach, gdzie posiada on najzdrowsze warunki rozwoju — t. zn. na kresach — u źródeł surowca.

Nie należy również zapominać o roli, jaką odgrywają taryfy kolejowe w zakresie polityki wywozowej. Uznanie szkodliwości wywozu surowca — z punktu widzenia interesów ogólno gospodarczych kraju, prowadzi nieodparcie do wniosku o konieczności uprzywilejowania wywozu drewna w stanie nieobrobionym. W ramach istniejącego systemu taryfowego stworzono taki przywilej, wyrażający się w zrównaniu stawek przewozowych na eksport surowca i materjałów tartych. Przywilej ten, czyniący zadość wymogom racjonalnej gospodarki — należy utrzymać w przyszłym systemie taryf kolejowych na przewóz materjałów drzewnych.

Z całą natomiast stanowczością należy się wypowiedzić przeciw zamierzeniom, któreby pociągnęły za sobą podwyżkę obecnego poziomu taryf kolejowych na drzewo. Wprowadzenie tej podwyżki, nieusprawiedliwionej przez obecny stan konjunktury rynkowej, — mógłby fatalnie zaciążyć na szalach rozwoju przemysłu drzewnego. W obecnym układzie stosunków — wzrost kosztów przewoźnego przekreśli możliwości zbytu na rynkach zagranicznych i zahamuje rozwój konsumcji wewnętrznej. Wyniknie stąd niewątpliwie spadek ilości przewozów kolejowych materjałów drzewnych, co oczywiście obniży wpływy pieniężne gospodarki kolejowej. Jakkolwiek tedy twierdzenie to wydać się może paradoksem, nie wahamy się powiedzieć, że interesy przemysłu drzewnego i interesy Skarbu są w danym wypadku zbieżne i że zbieżność ta stanowi nader ważki argument na rzecz konieczności utrzymania obecnego poziomu stawek przewozowych, dostosowanego do wymogów życia.

INŻ STANISŁAW IHNATOWICZ

WARSZAWA

Budżet Ministerstwa Rolnictwa na rok 1928-29

„B. Przedsiębiorstwa". „Lasy Państwowe"

(Dokończenie)

Rozchody. § 2. Koszty eksploatacji — zł. 15.151,182. Na tę sumę składają się pozycje: 1) użytki główne leśne — 12.212,383 zł.; 3) Srodki komunikacyjne — 2.755,344 zł.; 4) Użytki ubocze leśne— 125.842 zł.; 5) Łowiectwo — 32.693 zł.; 6) Rybołóstwo — 24.920.

Użytki główne leśne dzielą się na: a) koszty wyrobu 2.164,529 m³ drewna użytkowego — 4.147,944 zł.; b) koszty wyrobu 2.468.769 m³ drewna opałowego — 4.231,023 zł.; c) koszty dostaw i przewozów 429.703 m³ drewna użytkowego — 1.492,367 m³; d) koszty dostaw i przewozów 702.383 m³ drewna opałowego — 2.341,049 zł.

Dane te pozwalają obliczyć jednostkowe koszty, a mianowicie: koszt wyrobu 1 m³ drewna użytkowego wynosi — (4.147,944 zł. : 2.164,529 m³) — 1 zł. 92 gr., co stanowi w stosunku do preliminowanej przeciętnej ceny użytku w wysokości 27 zł. 89 gr. — odsetek w wysokości 6,9⁰/₀; koszt wyrobu 1 m³ drewna opałowego wynosi — (4.231,023 zł. : 2.468,769 m³) — 1 zł. 71 gr., co stanowi w stosunku do przeciętnej preliminowanej ceny opału w wysokości 5 zł. 67 gr.— odsetek w wysokości — 30,2⁰/₀; koszt dostawy i przewozu 1 m³ drewna użytkowego wynosi — (1.492,367 zł. : 429.703 m³) — 3 zł. 47 gr. co w stosunku do ceny przeciętnej drewna użytkowego w sprzedaży hurtowej, w wysokości 28 zł. 64 gr. — stanowi odsetek w wysokości 12,1⁰/₀; koszt zaś przewozu i dostaw 1 m³ drewna opałowego wynosi — (2.341,049 zł. : 702,383 m³) — 3 zł. 33 gr., a w odsetkach ceny przeciętnej drewna opałowego stanowi — 58,7⁰/₀. Z obliczeń tych widzimy, że najgorzej przedstawiaja się kalkulacja drewna opałowego, gdyż same koszta robocizny, dostaw i przewozów — wynoszą na 1 m³ 30,2⁰/₀ i 58,7⁰/₀ ceny sprzedażnej, przewidzianej w preliminarzu.

Przeciętny koszt eksploatacji użytków głównych leśnych na 1 m³ wypada : [12.212,383 zł. : : (2.164.529 m³ użyt. + 2.468,769 m³ opał)] — ca zł. 2 gr. 17. W stosunku do ceny przeciętnej sprzedażnej, preliminowanej w wysokości zł. 18 gr. 09 — stanowi to odsetek 11,99⁰/₀. Porównanie tych odsetków ze

stanem za okres gospodarczy od 1. I. 26 r. do 1. IV. 27 r. (Nr. 7 „Drzewa Polskiego“ str. 155 tabelka B), wskazuje, że jednostkowy koszt eksploatacji użytków głównych wzrost z 1 zł. 89 gr. na 2 zł. 17 gr. czyli absolutnie o 28 gr., a stosunkowo o 14,8%.; W odniesieniu do rzeczywistego wzrostu kosztów robocizny odsetek ten nie wydaje się, aby był zbyt niskim. Raczej przeciwnie, powinien on być wyższym. Stosunkowo nie wielki wzrost kosztów jednostkowych eksploatacji wskazywały na pewne usprawnienie samej eksploatacji. Czy usprawnienie polega na istotnem usprawnieniu techniki eksploatacyjnej; czy też na usprawnieniu — kalkulacji, względnie na większem wyzyskaniu robotnika, jest to kwestja do wyświetlenia.

Aby to można było uczynić, trzebaby było wniknąć bezpośrednio w sam proces eksploatacyjny w naturze, co leży poza granicami możliwości autora, Publikacje zaś Min. Rol., któreby do pewnego stopnia umożliwiały przeprowadzenie analizy tego zagadnienia, są niedostępne dla badań, gdyż podobno stanowią nader ważną tajemnicę państwową.

Przeciętny dochód z 1 m^3 drewna produkcji zasadniczej w okresie od 1. I. 26 do 1. IV. 27 wynosił 10 zł. 17 gr., koszt eksplotacji 1 zł. 89 gr., co stanowi 18,68%; także dochód w preliminarzu na okres od 1. X. 27 do 30. IX. 28 — wynosi 18 zł. 09 gr., koszt eksploatacji 2 zł. 17 gr., co stanowi 11,99%.

Jak stąd wynika, odsetek kosztów jednostkowych eksploatacji spadł z 18,68% na 11.99%, różnica wynosi — 6,69. Przeciętny zaś dochód preliminowany w wysokości 18 zł. 09 gr. wzrósł w stosunku do pozyskanego w rzeczywistości w okresie 1. I. 26 — 1. IV. 27 — o zł. 7 gr. 92 czyli o 77,88%. Odsetek ten wskazuje wyraźnie, że preliminarz budżetowy „Lasów Państwowych“ był układany z wyraźną tendencją podążania za bieżącemi cenami na rynku drzewnym natomiast całokształt rozważań doprowadza do wniosku, że na linji polityki gospodarczej tych lasów nie znajduje się zagadnienie wpływania na ten rynek, w kierunku opanowania jego fluktuacji pod kątem widzenia interesów całego społeczeństwa, — jako spożywcy. Dla tego też bodaj jest słusznym zarzut, stawiany „Lasom Państwowym“, że nie są one czynnikiem, hamującym drożyznę drewna na rynku wewnętrznym.

§ 2-a. Wydatki gospodarcze — obejmują: odnowienie lasów, ich ochronę, meljoracje, urządzenie i rewizje, uzupełnienie i konserwacje drzewostanów. Specjalnie interesującą jest kwestja odnowienia lasów, ale brak danych co do ogólnej powierzchni rocznych etatów, oraz zaległych powierzchni do odnowienia, nie pozwala na szczegółowsze rozważania. Preliminarz wskazuje, że ma być odnowiona powierzchnia około 70.000 ha kosztem 9.090,985 zł., przyczem suma ta ma pokryć jednocześnie założenie nowych szkółek, uzupełnienie i poprawki dawniejszych zalesień i koszty pozyskania nasion. Nie wydaje się słusznem sumaryczne połączenie tych wszystkich wydatków w jedną kwotę rozchodu, gdyż nie pozwala to na rzeczywiste skontrolowanie, czy preliminowane wydatki osiągają uzasadnioną wysokość.

Rozchody, przewidziane w § 3 świadczenia socjalne, w § 4 koszty sprzedaży, w § 5 różne i w § 7 budowa, urządzenia i kupno nieruchomości — nie nastręczają potrzeby bliższego ich analizowania w niniejszym cyklu artykułów o planie finansowo gospodarczym „Lasów Państwowych“. Dostatecznie, w tej chwili, szczegóły są przytoczone w Nr. 12 „Drzewa Polskiego“.

Szczegółowy plan finansowo-gospodarczy na okres obrachunkowy od 1. X. 27 r. do 30. IX. 28 r. i od 1. X. 28 r. do 30. IX. 29 r., w zestawieniu stosunkowem każdego § wydatków i wpływów, przedstawić można w sposób poniższy:

WPŁYWY					ROZCHODY				
Dział	Paragraf		Okres obrachunkowy od 1.X.27 r. do 30.IX.28 r.	Okres obrachunkowy od 1.X.28 r. do 30.IX.29 r.	Dział	Paragraf		Okres obrachunkowy od 1.X.27 r. do 30.IX.28 r.	Okres obrachunkowy od 1.X.28 r. do 30.IX.29 r.
7	—	Lasy Państwowe	100%	100%	7	—	Lasy Państwowe	100%	100%
	1	Produkcja zasadnicza	94.70	94.50		1	Administracja	30.39	38.03
	2	„ uboczna	2.42	2.70		2	Koszty eksploatacji	16,59	22.09
	3	Różne	2.88	2.80		2a	Wydatki gospodarcze	14.85	17.89
						3	Świadczenia socjalne	1.29	0.16
						4	Koszty sprzedaży	0.42	0.45
						5	Różne	3.60	4.67
						7	Budowle, urządzenia i kupno nieruchomości	32.86	16.80

Porównanie powyższe nie wykazuje, aby w sumarycznem zestawieniu plany fin.-gosp, w obu okresach, wchodzących do budżetu za czas od 1. IV. 28 r. do 30. III. 29 r., wykazywały znaczniejsze zmiany strukturalne. Jedynie w § 7, obejmującym: budowle, urządzenia i kupno nieruchomości, a więc właściwie wydatki inwestycyjne, daje się zauważyć znaczny spadek, z 32,86% ogólnych rozchodów do 16,80%. Nie świadczy to o tem, że „Lasy Państwowe" mają dostateczną ilość, odpowiedniej jakości, budowli i urządzeń, wprost przeciwnie. Wobec tego nie jest słusznem obniżanie wydatków w tym paragrafie.

Zestawiając preliminowane czyste dochody, jako wpłaty do skarbu, w obu okresach obrachunkowych, uzyskujemy wysoce charakterystyczne cyfry, a mianowicie:

	Okres obrachunkowy od:	
	1.I.27. 30.IX.28.	1.X.28. 30.IX.29.
Rozchód preliminowani	56.12%	47.29%
Dochód czysty preliminowany	43.88%	52.71%
Wpływów preliminowanych	100%	100%

Stwierdzamy tutaj odwrócenie stosunku pomiędzy preliminowanemi dochodami a rozchodami, w odniesieniu do globalnej symy wpływów preliminowanych. W porównaniu z całą strukturą planów finansowo-gospodarczych w obu okresach zestawienie to wykazuje, że cały ciężar polityki „Lasów Państwowych" tkwi w wysiłku wyśrubowania z nich jaknajwyższego dochodu pieniężnego. Jeżeli zaś uprzytomnić całość preliminarza „Lasów Państwowych", gdzie nie można było, rozważając go na podstawie oficjalnego druku Ministerstwa Skarbu, znaleźć momentów, leżących poza polityką fiskalizmu, to nasuwa się ostateczna konkluzja, że pomimo wszystko, co się od dwuch lat dzieje i robi w gospodarce „Lasów Państwowych" — gospodarka, temi lasami jest jeszcze bardzo daleka od racjonalnego jej traktowania, w istotnem i szerokiem znaczeniu społecznem.

PLANDEKI
(Brezenty, Płachty)
NAMIOTY RÓŻNYCH TYPÓW
Płaszcze brezentowe
TKALNIA MECH. i FABRYKA PLANDEK
N. ZEMSZ i S-WIE
WARSZAWA, Chłodna 38, Tel. 35-88 i 29-86
143. 62/1

DZIAŁ FINANSOWY

W sprawie kredytów dla drzewnictwa

Obliczenie rozmiaru potrzeb kredytowych przemysłu drzewnego.

(Z materjałów Rady Naczelnej Zw. drzewnych, zebranych w związku ze staraniami o kredyty dla drzewnictwa w Banku Gospodarstwa Krajowego).

Warunkiem zdrowego rozwoju przemysłu drzewnego jest możliwie wszechstronne zaspokojenie jego rozległych potrzeb kredytowych. Obliczenie rozmiaru tych potrzeb wynika z następujących założeń:

Roczny przyrost masy drzewnej wynosi około 20.000.000 m³. Z tej ilości—55% przypada na drewno użytkowe—11.000.000 m³. W normalnych warunkach zdrowego rozwoju gospodarczego 75% całego użytku, czyli 8.250.000 m³ winno być przetarte w kraju. Dla uproszczenia rachunku przyjmuje się, że połowa tej ilości, czyli (okrągło) 4.000.000 m³ przypada na lasy państwowe, połowa zaś (4.000.000 m³) na lasy prywatne.

Jeżeli dalej przyjmiemy, że cena 1 fm. drewna w lasach państwowych wynosi przeciętnie 60 zł., zaś cena 1 fm. w lasach prywatnych—40 zł., dochodzimy do następujących wyników:

Koszt zakupu surowca na potrzeby rocznej produkcji tartaków wynosi:

a) w lasach państwowych 4.000.000 × 60 = = 240.000.000 zł.
b) w lasach prywatnych 4.000.000 × 40 = = 160.000.000 zł.

Razem 400.000.000 zł.

Jeżeli wreszcie przyjmiemy, że kredyt niezbędny dla utrzymania w ruchu zakładów przemysłu tartacznego wynosić winien minimum 50% wartości surowca, dojdziemy do wniosku, że potrzeby kredytowe przemysłu drzewnego dosięgają poziomu 200.000.000 zł.

Akcja kredytowa, rozwijająca się w zakreślonych granicach, obejmuje oczywiście cały łańcuch operacyj, odpowiadających kolejnym fazom produkcji od chwili zakupu surowca w lesie do chwili sprzedaży wyprodukowanego towaru. Kredytowanie przemysłu drzewnego obejmuje zatem trzy fazy:

a) obróbka drzewa i wywiezienie z lasu,
b) produkcja tartaczna,
c) sprzedaż (w kraju i zagranicą).

Kredytowanie eksploatacji i produkcji tartacznej wymaga z natury rzeczy stworzenia elastycznych form, odpowiadających specyficznym właściwościom przemysłu drzewnego. Kredytowanie sprzedaży zagranicznej opiera się w pierwszym rzędzie na dyskoncie trat zagranicznych, przyczem należałoby rozluźnić zbyt sztywne przepisy (wymaganie trzech podpisów i t. d.), które w obecnym stanie rzeczy krępują swobodę tranzakcyj kredytowych w tym zakresie. Pożądanem uzupełnieniam kredytów eksportowych, mających na celu wzmożenie prężności naszego wywozu wyrobów drzewnych, byłoby uruchomienie specjalnego kredytu konsygnacyjnego, któryby pozwolił na stworzenie składów konsygnacyjnych w krajach, nieznających jeszcze dokładnie wyrobów polskiego przemysłu drzewnego.

Wniosek Dyrekcji B. G. K. w sprawie kredytu dla przemysłu drzewnego.

W związku z załączonem pro memoria, oraz nawiązując do uchwały Dyrekcji Banku z dn. 1 marca b. r.

wnosi się:

A. na udzielenie kredytu dla przemysłu drzewnego na zastaw drzewa ściętego narazie w wysokości zł. 3.000.000.—, pod następującemi warunkami:

1) kredyt zostanie udzielony za pośrednictwem tych Oddziałów Banku, które wykonają prawo zastawu na drzewie, złożonem na terenie działania tego samego Oddziału;

2) każdą tranzakcję, przeprowadzoną przez Oddziały zaopinjuje właściwy radca prawny;

3) zabezpieczenie w formie zastawu na drzewie, ma być wykonane zgodnie z prawem cywilnem i prócz tego zapisane do księgi sznurowej, zgodnie ze Statutem Banku;

4) narazie, aż do szczegółowego zapoznania się z wątpliwościami prawnemi i trudnościami, związanemi z tą reformą kredytu — wszystkie kredyty zatwierdzane będą przez Zakład Centralny;

5) kredyt może być przyznany dopiero po zwiezieniu drzewa ściętego na plac składowy, po ocechowaniu go przez Bank Gosp. Krajowego i objęciu w posiadanie przez B. G. K. zastawu;

6) plac składowy ma się mieścić na parceli wydzierżawionej przez B. G. K.;

7) na składowisko nie należy wydzierżawiać parceli, stanowiącej własność właściciela lasu, z którego pochodzi zastawić się mające ścięte drzewo;

8) składowisko ma być ogrodzone i pozostawać pod dozorem osoby delegowanej przez Bank na koszt dłużnika;

9) objęty w posiadanie zastaw należy odnotować w księdze sznurowej Banku, jak również każdą wymianę zastawionego towaru;

10) zastawione drzewo na składowisku należy zaopatrzyć napisem, że jest zastawione na rzecz Banku;

11) na dowód ustanowienia prawa zastawu należy sporządzić deklarację zastawniczą, opisującą dokładnie zastawiony towar, jego jakość i ilość, wysokość udzielonej pożyczki, jej termin płatności i rygory na wypadek zwłoki;

12) prócz deklaracji zastawniczej, winien dłużnik złożyć również weksel kaucyjny wraz z deklaracją odpowiednią, celem dodatkowego zabezpieczenia;

13) w deklaracji zastawniczej zrzeknie się dłużnik-zastawca wszelkich pretensji do Banku z powodu ewent. szkód i strat, powstać mogących podczas przechowania zastawu przez Bank;

14) dłużnik będzie zobowiązany dostarczyć na składowisko ewentualnie potrzebny materjał, celem sporządzenia ochrony dla zabezpieczenia zastawu przed ujemnemi wpływami atmosferycznemi;

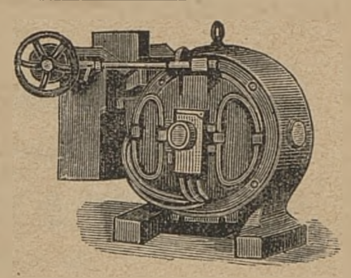
15) zastawione drzewo ma być asekurowane od ognia na kwotę odpowiadającą 100% wartości szacunkowej drzewa zastawionego, a polisa asekuracyjny ma dyć zaopatrzona cesją ewent. odszkodowania pogorzelowego na rzecz Banku;

16) kredyt zostanie udzielony w formie pożyczki terminowej, na podstawie pisemnej wyceny, zastawić się mającego drzewa, dokonanej przez odpowiednich fachowców-rzeczoznawców Banku, do wysokości 50% wartości szacunkowej

17) kredyt będzie oprocentowany na 2% powyżej stopy miarodajnej w Banku dla kredytów społecznych, oraz udzielony na okres 3-ch miesięcy.

B. na podwyższenie kredytu dla przemysłu drzewnego z kwoty zł. 3.000.000.— jak wyżej pod A., do wysokości, w przyszłości oznaczyć się mającej, po zastosowaniu w praktyce tej nowej formy jako próbnej.

ŁAŃCUCHY DO GATRÓW
DO TRASPORTERÓW
DO SAMOCHODÓW
Skład specjalny ROTAX WARSZAWA, NIECAŁA I. 43

130. 82/1

INŻ. M. FEILCHENFELD
WARSZAWA, KRÓLEWSKA 20
TEL. 320-16, 290-19
Obrabiarki do drzewa i metali
DYNAMOMASZYNY, SILNIKI NA WSZELKIE PALIWA
Instalacje siły i światła
Naprawa dynamo

DZIAŁ PRAWNY

Uwagi do projektu noweli do Rozporządzenia o zastawie rejestrowym rolniczym

Rozważania na temat obecnej sytuacji w przemyśle drzewnym prowadzą nieodparcie do wniosku, uznającego nieodzowną konieczność planowej pomocy kredytowej, która przez wzmocnienie podstaw finansowych przemysłu drzewnego winna umożliwić mu przetrwanie obecnego ciężkiego okresu i zapewnić pomyślny rozwój w przyszłości.

W toku dyskusji, jakie na ten temat prowadzono w kołach kierowniczych Rady Naczelnej, skrystalizowało się przeświadczenie, że nieodzowną przesłanką, od której spełnienia zależy powodzenie planowej akcji kredytowej na rzecz drzewnictwa, będzie pozytywne rozwiązanie kwestji prawnego zabezpieczenia interesu wierzyciela. Nie ulega bowiem wątpliwości, że istniejące w tej mierze przepisy Kodeksu Cywilnego są sprzeczne z elementarnemi wymogami przemysłu drzewnego.

Istotnym warunkiem naszego zastawu ruchomego jest ciągłe posiadanie przedmiotu zastawionego przez wierzyciela, bądź osobę trzecią, na którą się strony zgodziły (art. 2076 Kodeksu Napoleona). W tym stanie rzeczy — dłużnik - przemysłowiec drzewny w razie ustanowienia zastawu na partji posiadanego surowca drzewnego traci wszelką możność oddziaływania na zastawione materjały w sensie poddania ich dalszej przeróbce przemysłowej. Ustanowienie zastawu — kłopotliwe dla wierzyciela, oznacza dla dłużnika unieruchomienie posiadanych zasobów surowca, które w warunkach większej swobody mogłyby zasilić procesy przetwórcze.

Zaznaczone przesłanki skłoniły czynniki kierownicze Rady Naczelnej do głębszego zastanowienia się nad kwestją prawnego zabezpieczenia kredytów dla drzewnictwa. Sprawa zastawu rejestrowego na drzewie z natury rzeczy skupiła na sobie najżywsze zainteresowania sfer drzewnych. Przy rozstrzyganiu tej kwestji pozostawały do wyboru dwie drogi: albo dążyć do stworzenia na drodze ustawodawczej odrębnej instytucji zastawu rejestrowego na drzewie, albo też starać się o znowelizowanie rozp. Prezydenta Rzplitej o zastawie rolniczym z dn. 22.III 1928 w kierunku przystosowania jego przepisów do potrzeb drzewnictwa.

Ze względu na niezmiernie doniosłą rolę i znaczenie drzewnictwa w całokształcie życia gospodarczego kraju, jako też ze względu na specyficzne warunki, w jakich pracuje przemysł drzewny — wydała się bardziej wskazaną pierwsza droga, prowadząca do samodzielnego rozwiązania wszelkich kwestyj, związanych z zastawem rejestrowym na drzewie. Ponieważ jednak dążenie do stworzenia odrębnej instytucji zastawu rejestrowego na drzewie wysuwało niebezpieczeństwo poważnych trudności (obawy miarodajnych kół prawniczych i zastrzeżenia ze strony Prokuratorji Generalnej), przeto należało się ograniczyć do rozwiązania kompromisowego, które obiera za punkt wyjścia obowiązujące już przepisy o rejestrowym zastawie rolniczym. Takie ujęcie kwestji wysunęło z natury rzeczy potrzebę dobudowania do istniejącej konstrukcji kilku nowych fragmentów. Temu celowi służy opracowanie mecenasa Szatensztejna*), które w kołach drzewnych przyjęto zgodnie za podstawę dyskusji.

W wyniku ankiety, przeprowadzonej w kołach zainteresowanych na temat odnośnego projektu noweli do rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z d. 11.III.1928 o zastawie rejestrowym rolniczym, Rada Naczelna otrzymała szereg odpowiedzi pozytywnych, które uznały trafność zaproponowanej konstrukcji. Odnośnie do pewnych szczegółów opracowania mec. Szatensztejna, zainteresowane Związki Drzewne oraz wybitni rzeczoznawcy, zapytani przez nas o opinję w tym względzie, zgłosili szereg poprawek, które Rada Naczelna starała się uzgodnić w ramach ostatecznej redakcji projektu.

Dla uzasadnienia wprowadzonych poprawek można się ograniczyć do wskazania następujących motywów:

Art. 21—ujęcie art. 21-go (mowa o produktach leśnictwa i przemysłu leśnego), jako zbyt rozległe wymagało bliższego sprecyzowania, co też zostało uczynione w opracowanej przez Radę Naczelną ostatecznej redakcji projektu.

Art. 22 — wymagał natomiast poprawki merytorycznej: czynniki zainteresowane uznały zgodnie, że z dobrodziejstwa zastawu rejestrowego obok przemysłowców drzewnych korzystać również winni właściciele lasów. Nadto uznano za właściwe rozszerzyć zakres firm zarejestrowanych, które ustanawiać mogą zastaw rejestrowy. Chodziło tutaj w pierwszym rzędzie o uwzględnienie słusznych dezyderatów ośrodka poznańskiego, gdzie istnieje szereg mniejszych przedsiębiorstw (wykupujących świadectwa przemysłowe VI-ej kategorji przemysłowej), które mimo swych szczupłych rozmiarów posiadają wszelkie warunki zdrowego rozwoju. Rozumjeliśmy, że objęcie tych mniejszych placówek przez planową akcję kredytową wynika z podstawowych założeń świadomej swych celów polityki gospodarczej, która dążyć winna do obrony zagrożonych interesów polskich wobec naporów ekspansji niemieckiej.

Postanowienia art. 25-go uznane w zasadzie za słuszne wymagały bliższego sprecyzowania. Przedewszystkiem określono dokładnie, na czem polegać winna możność rozporządzania przez dłużnika materjałami, które stanowią przedmiot zastawu rejestrowego.

---

*) P. Nr. 14 „Drzewa Polskiego".

Odnośny przepis daje możność dalszej przeróbki zastawionych materjałów, co oczywiście stanowi rzecz najbardziej istotną. Punkt b) — dopuszcza możliwość zastąpienia za zgodą wierzyciela materjałów drzewnych, stanowiących przedmiot zastawu przez inne partje drewna lub produktów drzewnych, wreszcie punkt d) — który rozwija i bliżej precyzuje myśl zawartą w punkcie c), przewiduje możliwość zwolnienia z pod zastawu objętych nim produktów w razie wprowadzenia na obszar „questions“ równowartościowej partji drewna i oddanie jej w zastaw.

W konkluzji przedstawionych uwag pragniemy raz jeszcze podkreślić ze szczególnym naciskiem wielkie nadzieje, wiązane w sferach drzewnych z ustanowieniem zastawu rejestrowego na drzewie.

PROJEKT NOWELI DO ROZPORZĄDZENIA PREZYDENTA z dn. 22 III 1928 o ZASTAWIE REJESTROWYM ROLNICZYM

Poniższy projekt uwzględnia w swej redakcji poprawki, zgłoszone przez poszczególne Związki Drzewne i pp. rzeczoznawców—w wyniku ankiety na temat projektu Mec. Szatensztejna.

Art. 1.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 III 28 r. o zastawie rejestrowym rolniczym (Dz. U. Nr. 38, poz. 360) po art. 20 zostaje uzupełnione następującemi przepisami:

art. 21. Można również ustanowić prawo zastawu rejestrowego na drzewie w stanie surowym, nawpółobrobionym i obrobionym (zastaw rejestrowy na drzewie).

Do rejestrowego zastawu drzewnego stosowane będą przepisy art. 21—27, a pozatem przepisy o rejestrowym zastawie rolniczym.

art. 22. Ustanawiać prawo zastawu na drzewie mogą właściciele lasów oraz prowadzące prawidłową księgowość firmy zarejestrowane, wykupujące świadectwa przemysłowe I—II kategorji handlowej lub I—VI kategorji przemysłowej.

art. 23. Zastaw rejestrowy drzewny może być ustanowiony na rzecz firm zarejestrowanych.

art. 24. Przedmiotem rejestrowego zastawu drzewnego może być materjał drzewny, znajdujący się na określonym obszarze z zachowaniem ponadto przepisu art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 22.III 1928 o zastawie rejestrowym rolniczym.

art. 25. Rejestrowy zastaw drzewny może być ustanowiony z następnjącemi zastrzeżeniami:

a) że dlużnik mocen będzie zastawione drzewo poddać dalszej przeróbce przemysłowej oraz przenieść je na inne miejsce bądź zgóry w umowie oznaczone, bądź w następstwie przez wierzyciela wskazane;

b) że materjały drzewne, stanowiące przedmiot zastawu rejestrowego, mogą być za zgodą wierzyciela zastąpione przez inne partje drewna lub produktów drzewnych;

c) że zastaw rejestrowy rozciągać się będzie na towary, otrzymane z przeróbki towarów, będących pierwotnie przedmiotem zastawu rejestrowego, o ile towary te znajdować się będą na obszarze wymienionym w art. 24 niniejszego rozporządzenia;

d) produkty otrzymane z przeróbki towarów, objętych zastawem rejestrowym na drzewie, mogą być zwalniane z pod zastawu — w razie wprowadzenia na obszar wymieniony w art. 24 niniejszego Rozporządzenia — równowartościowej partji drewna i oddaniu jej w zastaw.

art. 26. O ile zastawnikiem będzie firma, rejestr zastawu rejestrowego prowadzony będzie w połączeniu z rejestrem firmowym tej firmy — właściwym dla obszaru wymienionego w art. 24 z zachowaniem art. 27.

art. 27. O zamiarze założenia rejestru sąd wpisze do rejestru handlowego i uczyni ogłoszenie.

Przeciw założeniu rejestru zastawów inni wierzyciele dłużnika, których wierzytelność nie jest zabezpieczona przywilejem lub zastawem, mogą zgłosić sprzeciw.

Sprzeciw winien być zgłoszony w sądzie rejestrowym w ciągu 15 dni od daty położonej na numerze gazety urzędowej, zawierającej ogłoszenie, iż dla dłużnika ma być założony rejestr zastawów i ulega wpisaniu do rejestru handlowego.

O sprzeciwie należy powiadomić dłużnika, o ile sądowi jest już znany wierzyciel, którego wierzytelność ma być zabezpieczona w rejestrze zastawów, to i z tego ostatniego.

Aż do czasu zaspokojenia sprzeciwiającego się wierzyciela, nie można zakładać rejestru zastawów. Wpis o sprzeciwie będzie wykreślony z rejestru handlowego w razie cofnięcia sprzeciwu, zaspokojenia wierzyciela lub na zasadzie wyroku sądowego.

Wpis i wykreślenie sprzeciwu nie podlega ogłoszeniu w gazecie urzędowej.

Ministerstwo Sprawiedliwości wyda przepisy wykonawcze celem prowadzenia rejestru zastawu drzewnego.

Art. 2.

art. 21—23. Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 22 III 1928 o rejestrowym zastawie rolniczym otrzymują kolejną numerację 28—30.

Art. 3.

art. 22 Rozp. Prezyd. Rzplitej z d. 22 III 1928 o rejestrowym zastawie rolniczym w brzmieniu Rozp. Prez. Rzplitej uzupełnia się słowami: „Przemysłu i Handlu“.

Art. 4.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu, Sprawiedliwości, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z chwilą wejścia w życie Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 22.III 1928 o rejestrowym zastawie rolniczym (Dz. Ust. Nr. 38, poz. 360).

ŚWIATŁO KIERUNKOWE

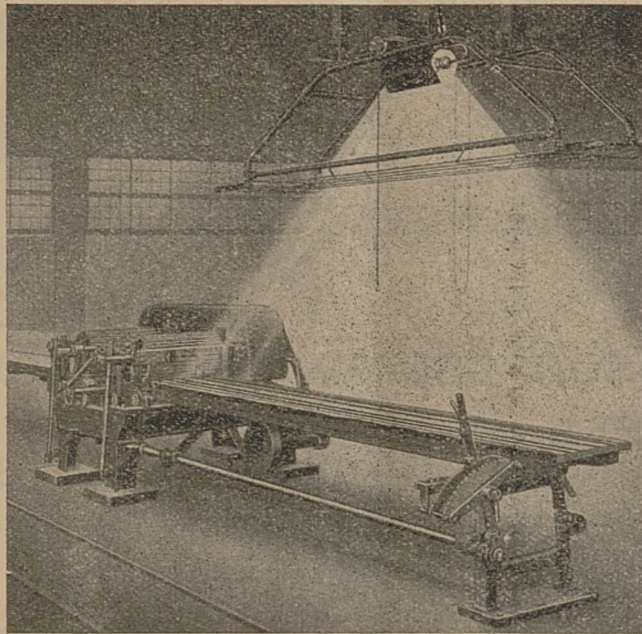
(RICHTLICHT)

gwarantuje

maksymalne wykorzystanie drewna,

niezwykłe podniesienie wydajności,

oszczędność pracy

Przy podwójnej automatocznej obrzynaczce

Hermann Lamberty

Budowa aparatów

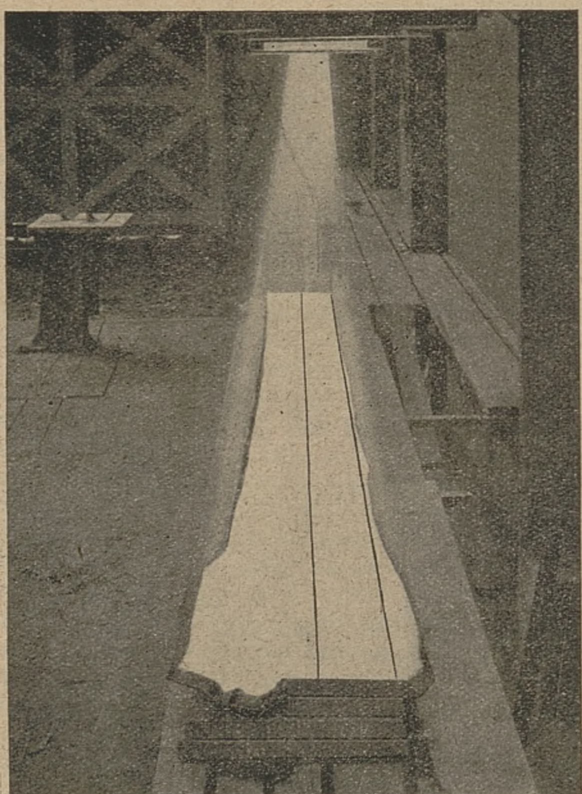
Fabryka wyrobów metalowych

NEHEIM (Ruhr)

WESTFALJA

ŚWIATŁO KIERUNKOWE rzuca na drewno linje cieniowe, wskazujące kierunek rznięcia

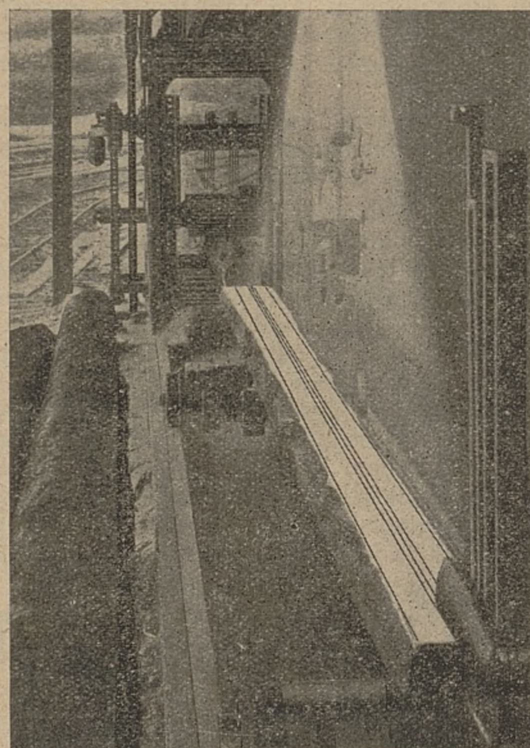
ZASTOSOWANIE: na pojedyńczych i podwójnych obrzynaczkach, łaciarkach, trakach i blokowych piłach taśmowych

Obrzynanie kilku desek jednocześnie pojedyńczą piłą

Żądajcie szczegółowych prospektów, objaśniających zastosowanie **Światła kierunkowego** w rozmaitych dziedzinach

Najlepsze świadectwa i referencje ze wszystkich krajów

Przecieranie pryzm na traku

PRZEDSTAWICIELSTWA:

Dypl. inż. Daniel Goldberg, Warszawa, Wilcza 29/16
Inż. Maks Cohn, Katowice, ul. Słowackiego 39
N. Auerbach, Gdańsk, Dominikswall 9

174. 260/2

DZIAŁ TECHNICZNY

DYPL. INŻ. DANIEL GOLDBERG
WARSZAWA

Nowy sposób usprawnienia pracy traków i obrzynarek

za pomocą t. zw. „światła kierunkowego“ (Richtlicht)

Wydajność drzewa przy przecieraniu go na trakach w znacznym stopniu zależną jest od zręczności trakowego, od jego umiejętności dobrego nakierowania kloca na piły, uwzględniającego na oko krzywiznę kloca, jego zbieżystość, sękatość i t. d.

Tak samo przy obrzynaniu desek na piłach tarczowych stopień wykorzystania szerokości deski zależy głównie od zdolności robotnika określenia na oko linji właściwego przejścia piły.

W jednym i drugim wypadku polegamy na czynniku subjektywnym, t. j. czynniku b. niestałym, a zależnym od uzdolnień pracownika, stopnia jego fachowości, sumienności, stopnia jego zmęczenia, czasami nastroju etc.

Wprowadzenie w tym wypadku środków mechanicznych, redukujących wpływ czynników subjektywnych zasługuje na szczególną uwagę.

Ze starych sposobów zaradzenia temu praktykowane były, naprzykład, ustawienie na nóżkach trakowych podziałek odpowiednio ustosunkowanych do postawu pił, albo też umocowanie na stołach obrzynaczek linij z podziałkami wedł. których robotnik kierował deskę przed wprowadzeniem jej na piły. Urządzenia te jednak są mało praktyczne i wprawny robotnik nigdy z nich nie korzysta, polegając wyłącznie na swoich zmysłach. Rezultaty tego stanu rzeczy są ogólnie znane. Każdy kierownik tartaku wie dobrze jak dużo materjału zostaje przy tem zmarnowane, lecz oprócz stwierdzenia tego stanu rzeczy, zaradzić temu nie może.

Bezwzględnie b. pomocnym środkiem może się okazać t. zw. „światło kierunkowe“, a właściwie zastosowanie cieniowych linij kierowniczych. Jestto środek nader prosty i w tej jego prostocie tkwi cała sztuka.

Za pomocą b. silnej specjalnej lampy elektrycznej uwieszonej na wysokości ok. 2 mtr. nad klocem uchwyconym na wózku trakowym (względnie — nad powierzchnią stołu obrzynaczki) rzuca się linje cieniowe na kloc (wzgl. na deskę). Cienie te powstają od cienkich linek naciągniętych na ramach spec. konstrukcji, a umieszczonych na drodze promieni światła. padającego od wspomnianej lampy na kloc wzgl, deskę.

Cienie mają długość do 10 mtr. i kierunek ich jest równoległy do kierunku pił i jak by wskazuje geometryczną linję kroju, a tym samym pokazuje jak będzie kloc czy też deska wyglądać po przejściu piły.

Jeśli wskazany kierunek wydaje się niekorzystny z punktu widzenia najlepszego wyzyskania masy drzewnej to nastawienie kloca lub deski może być zawczasu poprawione.

Specjalne aparaty w tym celu zbudowane cieszą się obecnie b. dużem powodzeniem na tartakach zagranicą i sporo ich mamy już w zastosowaniu u nas w dzielnicach zachodnich.

Zostało stwierdzone w szeregu tartaków że po zastosowaniu tych aparatów wydajność drzewa podniosła się od 3 do 5% i nawet wyżej.

Aparat nosi nazwę wedł. niemieckiego patentu „Richtlich“, w polskim „Swiatło kierunkowe“ i znajduje zastosowanie przy podwójnych i pojedyńczych obrzynaczkach, przy taśmówkach blokowych, oraz przy trakach pracujących tak na ostro, jak i przy pryzmowaniu.

Rozpatrzymy dla przykładu jakie są zalety „Swiatła kierunkowego“ w zastosowaniu do podwójnych obrzynaczek i do traków.

P r z y   o b r z y n a c z k a c h   p o d w ó j n y c h znanym jest że deski wychodzą albo zanadto obrzynane i wtedy tracimy na masie, lub pozostają na deskach oflisy i taką deskę trzeba obrzynać powtórnie i wtedy tracimy czas pracy. Swiatło kierunkowe umieszczone nad stołem maszyny rzuca na deskę długie linje cieniowe tak uregulowane, że jedna z nich zawsze wskazuje linję kraju piły stałej (t. j. nieruchomej). Pozostałe cienie padają równolegle w odstępach ok. 30 mm. tak, że według nich można nakierować deskę dowolnej szerokości. Linja cieniowa naprzeciw piły stałej daje możność ustawienia deski dla jaknajkorzystniejszego urznięcia jednego jej brzega, linja przeciwległa wskazuje w jakim położeniu ma być ustawiona piła ruchoma, obrzynająca drugi brzeg deski. Linje cieniowe odbijają się na powierzchni deski jak sznury i dają nadzwyczajną precyzję. Są one doskonale widoczne nawet w jasny dzień. Jeśli przyjąć, że oszczędność na każdej desce będzie tylko 5 mm. jej szerokości, da to przeciętnie 3% zysku na wydajności.

Często podwójne obrzynaczki wciągają deskę krzywo i należy tę okoliczność sprawdzić. Swiatło kierunkowe służy tu jako najlepszy sprawdzian. Przy kontroli postępuje się w sposób następujący: w końcu

deski na linji cieniowej, przez którą ma przejść piła, robi się kreskę ołówkiem, i jeśli piła przejdzie przez tę kreskę, oznacza to, że maszyna pracuje prawidłowo, jesli piła zboczy — wymaga ona odpowiedniej poprawki.

Przy trakach światło kierunkowe nastawia się w ten sposób, że skrajne linje cieniowe biegną w płaszczyznach skrajnych pił postawu, środkowe zaś cienie odpowiadają najważniejszym deskom środkowym. Wtedy trakowy jest w stanie wyregulować kloc na wózkach tak, żeby jego forma była jak najlepiej wykorzystana przy danym rozstawie pił.

Swiatło kierunkowe daje możność wprowadzić kloc zawsze grubym końcem naprzód, co samo przez się daje duże wygody tak przy trakach jak i przy obrzynaczkach.

Przy przecieraniu pryzm światło kierunkowe szczególnie wyraźnie pokazuje gdzie mają przejść główne piły i przez to daje możność jak najlepiej wykorzystać najdroższy środkowy materjał.

Z powyższego opisu widać że zasada „światła kierunkowego" redukując wpływ czynnika subjektywnego w pracach tartacznych, daje możność poważnie podnieść wydajność drzewa i powoduje przyspieszenie tempa pracy.

Zalety te przemawiają poważnie za postulatem żeby aparaty światła kierunkowego zostały tak samo rozpowszechnione w naszych tartakach jak to widzimy teraz wszędzie zagranicą.

DAS POLNISCHE HOLZ

Die Marktlage in Polen

Stille auf der ganzen Linie. Das schon seit Monaten flaue Geschäft hat womöglich noch nachgelassen, jeder, der nur irgendwie abkommen kann, verlässt seinen ständigen Arbeitssitz und verzieht auf's Land, um neue Kräfte vor der kommenden Saison zu sammeln.

Das Auslandsgeschäft bewegt sich in dem schon gewohnten Rahmen, ein etwas gesteigertes Interesse scheinen die französischen Importeure dem polnischen Holz zuzuwenden, ob aber die betreffenden Umsätze einen grösseren Umfang annehmen werden, ist vorderhand nicht abzusehen. Danziger Sleeperexporteure, deren Lieferungsfristen ablaufen, decken ihren Restbedarf noch in letzter Stunde ein, wemzufolge für Sleepers frei Waggon Danzig per Stück bis sh. 9.9 gezahlt wurde.

Auf dem Inlandsmarkt macht sich ein Abströmen von Baumaterial von den Zentren gegen die Prowinz zu geltend. Es steht dies im Zussammenhang mit der schon festgestellten guten Ernte, die die Baulust der Landbevölkerung stark anregen dürfte, während die Baubewegung in den Städten mit wenigen Ausnahmen hinter der vorjährigen zurücksteht. Die Inlandsware zog demzufolge in der letzter Zeit um etwa 10% in den Preissen an.

Die den Fortgang der Ernte im ganzen Land betreffenden, übrigens recht zufriedenstellenden Nachrichten werden von den Industriekreisen mit grösstem Interesse verfolgt, hängt doch von dem Ergebnis der Ernte ab, ob die Geldknappheit, von der niemand heute verschont bleibt, bald ein Ende nehmen wird. Der Zuversichtsbarometer ist also im Steigen begriffen, hat man doch schon die Gewissheit, dass die Landwirtschaft in absehbarer Zeit das aus den Banken herausgezogene Geld zurückstellen wird.

Grosse Aufmerksamkeit schenkt man hierzulande der Entwicklung der Handelsvertragsunterhandlungen zwichen Oesterreich resp. Tschechoslovakei und Deutschland. Die diesbezüglichen Verlautbarungen solch massgebender Persönlichkeiten wie des Präsidenten Oscar von Körner in Wien müssen als offizieller Standpunkt der österreichichen Holzwelt angesehen werden und lassen vermuten, dass in den kommenden Handelsvertragsverhandlungen in Puncto Holz Deutschland eine geschlossene Front von den Alpen bis zur Ostsee antreffen wird.

Preisnotierungen

Nachstehend die Richtpreisse per 1 m³ (cbm) frei Waggon Verladestation (wo nicht anders vermerkt).

Kiefer: Blöcke nicht not.; Langholz (das Stück 1 m³ im Durchschnitt) sh. 20; Stammware in Blöcken loco Grenze Mk. 93—97; Mittelware mk. 50; Astreine Seiten loco Grenze Mk. 89—91. Waggonbretter Mk. 63; Waggonbohlen Mk. 60 (beides loco Grenze); Telegraphenstg u. Masten sh. 23 bis 24; Grubenholz $ 3.00 Sleepers loco Danzig d. St. sh. 9.6; Schwellen I. T. sh. 4.6 (loco Grenze).

Fichte: Langholz sh. 18-20 Bohlen 1 Std £ 10.10 loco Danzig; Schleifholz $ 3.

Eiche: Prima Fournierstämme £ 9 — 10; Stämme von über 50 cm. £ 5.10; von 40 — 49 cm. sh. 70—75, von 30—39 cm. sh. 55—60; Stammware in Bl. (loco Danzig) £ 4.15; Schwellen d. St. $ 1.50; Binder (Ausl.) $ 12.25 Plançons (Kbfuss) sh 4.

Ahorn:	astfrei von	35	cm.	im Zopf	sh.	50
Weissbuche	„ „	25	„	„ „	„	25
Erle	„ „	25	„	„ „	„	35—36
Birke	„ „	25	„	„ „	„	25
Espe	„ „	25	„	„ „	„	30
Rotbuche	„ „	30	„	„ „	$	6—6.50

PRZEMYSŁ LEŚNY

ROZWADÓW-KĘPA

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

W WARSZAWIE, ULICA PIĘKNA Nr. 11, Telefon 321-81, 65-09

WŁASNE EKSPLOATACJE LASÓW I TARTAKI

MATERJAŁY WSZELKICH GATUNKÓW DRZEW IGLASTYCH I LIŚCIASTYCH

182. 65/2

LE BOIS POLONAIS

La situation du marché en Pologne

En conséquence de plus grands crédits pour les traveaux de construction, le marché est devenu un peu plus vif, bien qu'on ne peut pas le nommer qu'il se tourne à satisfaction entière.

Le plus grand mouvement de construction régne en Poznań (cause d'exposition des pays de toute la Pologne l'anneé prochaine), ensuite en Silesie et en quelques contrées de Wolhynie et Polesie, en quoi le ci dessus mentionné concerne seulement les constructions, qui seront entreprises des fonds publics, pendant que les constructions privées sont bien rares.

En général le tempo de la vie économique en Pologne, comparant l' année courante et passée, est devenu plus faible à cause de la moisson, qui était sous la moyenne normale en 1927.

Cette circonstance, devenue maintenant fort actuelle, serrée devant la nouvelle moisson, est au plus haut degré palpable, parceque tout argent d' economie du pays est exigé, par quoi toutes les autres branches d' économie se trouvent dans une trés pénible étroitesse des capiteaux.

Cette situation doit durer encore environ 2-3 mois, jusqu'a la nouvelle moisson, probablement meilleure que l'année passée, sera ramassée et au moins dans quelconque part réalisée.

On espére l'année prochaine pas seulement rompre aves l'importation des blées, mais même exporter des certaines quantités, ce que dans un pays agricole comme la Pologne ne peut pas rester sans effet décisif à l'animation de toutes les branches de la vie économique.

En rapport à la situation général, qui est pour le moment bien grave, l'industrie du bois poursuit avec grand intérêt toutes les nouvelles qui concernent la situation des delibérations commerciales allemande-polonais.

D' un résultat favorable du traité comercial signé avant December a. c. depend, si pendant la prochaine saison de coupe on pourrait obtenir pour le bois rond des prix plus hauts, si l' Allemagne ou un autre pays de débit sera le receveur principal pour la production de l'année prochaine.

Sans prenant le futur en considération on peut déjà prédire, que les prix pour les qualités mineures du bois se les seront à peine augmenter, tandis que les prix pour le bois de la qualité superieure (difficilement trouvable an marché) depasseront ceux de l' année passée.

On peut apercevoir dans le moment courant que les agents allemands achettent le bois de qualité superieure partous où il est achetable, ayant le benefice de la baisse du prix pour le bois rond.

L' export du bois de la Pologne s' est diminué d' une maniére remarcable pendant l' année courante, ce qui concerne pas seulement l'export en Angleterre, qui devint difficile par les prix exorbitants du pays pour le bois rond, mais aussi dans les autres contrées, inclusivement l' Allemagne.

Du contigent résolu par les autorités l'Allemagne n' a besoin que 60 % et de cette façon tout le profit du provisoir du bois est contre l' achat du bois scié par l' Allemagne en 1927 illusorique.

Pour la premiere moitié 1928 l'export du bois de la Pologne se presente en tonnes et milliers de zlotys, comme suite (entre parenthéses les chiffres pour la premiére moitié 1927).

Bois de toute forme: 2·467.584 t., 291.934, (3.155.809 t., 296.383.) boisd p. papier: 481.380 t., 30.745. (484 900 t., 24.469.) bois d. mine et rondins: 341.464 t., 17.770. (543.821., 23.622.) tronches et billots: 650.760 t., 65.270. (896.673t., 718.322.) Planches lattes, madriers: 749.073 t., 135.918. (940.016 t., 131.588.) poteaux telegraphiques: 21.594 t., 1.920. (28.518 t., 1.929.) traverses de chemins de fer: 70.080 t. 10.500. (100.159 t., 10.159) bois pour tonneaux: 14.850 t,. 3.390 (21.353 t., 5.870) meubles: 3.649 t., 6781 (2.620 t., 4.832) placages non collés 12.234 t., 9.975 (10.472 t., 7.252).

DZIAŁ HANDLOWY

JULJUSZ BODNAR
STANISŁAWÓW

Stały brak wagonów pod drzewo

Przemysłowcy drzewni województwa stanisławowskiego zwrócili się do Syndykatu Interesentów Drzewnych we Lwowie z zażaleniem, że Dyrekcja kolei w Stanisławowie nie dostarcza dostatecznej ilości wagonów dla przemysłu drzewnego.

W odpowiedzi komunikuje Dyrekcja kolei, jak następuje (dosłowny odpis okólnika Nr. 21 L 4111, przesłanego przez Syndykat Interesentów Drzewnych we Lwowie):

„Oznajmia się, że w tutejszym okręgu dyrekcyjnym panuje zasadniczy brak wagonów otwartych 15 tonowych, a przyczyny tego należy szukać w eksporcie masowym, przesyłek ładowanych na tego rodzaju wagonach również i z pozostałych okręgów dyrekcyjnych, co powoduje długoterminowy obrót.

W szczególności brak ten obejmuje platformy serji Pdk i platformy z ławą pokrętną serji Pdkł oraz węglarki serji Wdk, Wma i Wda.

Ponieważ zażalenie obejmuje i węglarkę serji Wma i Wda Dyrekcja zmuszona jest nadmienić, że wagony tej serji mają służyć wyłącznie do przewozu koksu, wobec czego i liczba ich w parku P. K. P. jest tak znikomą, że o żądaniu względnie podstawieniu tego rodzaju wagonów w ilości zamówionej nie może być mowy. Wagonom tym odpowiadają natomiast pod względem długości i wysokości ścian wagony 20-tonowe serji Wdd, na które atoli firmy nie wnoszą zamówień jakkolwiek wagony takie mogłyby być dostarczane w ilości zamówionej. To samo dotyczy platform 20-tonowych serji Pddk.

Ponieważ jednak w myśl obowiązujących przepisów taryfowych wagony 20-tonowe mogą być dostarczane tylko na zamówienie, ze względu na obliczanie przewoźnego za ładowność wagonu, Dyrekcja nie mogąc we własnym zakresie zgodzić się na zastępcze ich postawianie odniosła się w tym względzie do Ministerstwa komunikacji w Warszawie, które w następstwie tego zezwoliło na zastępcze używanie węglarek 20-tonowych w miejsce brakujących serji Wda z czasem ważności do końca c z e r w c a br.

Wreszcie zaznacza się co do platform z ławą pokrętną serji Pdkł, że zapotrzebowanie ich w czasie trwającego sezonu z powodu wielkiego braku pokrywane zaledwie w 40% do 50% i w tym wypadku większe przedsiębiorstwa wspomagane były wagonami obecnie sprowadzanemi z Niemiec.“—

Ten sam Syndykat zwraca się także do Ministerstwa Przemysłu i Handlu w Warszawie i w odpowiedzi otrzymuje nastepującej treści komunikat: „Ministerstwo Przemysłu i Handlu zawiadamia, że Ministerstwo Komunikacji przyrzekło traktować przychylnie sprawę przydziału wagonów pod ładunek drzewa w Dyrekcjach Małopolskich, zaznaczając jednakowoż, że wydatne polepszenie stosunków na które uskarża się Izba nastąpić może dopiero po otrzymaniu przez Ministerstwo Komunikacji zamówionych większych ilości specjalnych wagonów drzewnych”.

Z tego wszystkiego wynika, że musimy się uzbroić w cierpliwość i czekać na zmiłowanie boskie...

Brak wagonów jest napozór, dla laika przynajmniej, drobną sprawą. W rzeczywistości jest to sprawa bardzo poważna i nie powinno się jej lekceważyć.

Dla udowodnienia jak ważna to sprawa i jak fatalnie odbija się ona na naszej gospodarce pozwolę sobie przytoczyć jeden przykład z życia, niestety bynajmniej nie odosobniony. Tartak w Z. sprzedał zagranicznej firmie około 1000 m³ materjału tartego z ściśle określonym terminem dostawy do połowy czerwca. Tartak przygotował materjał na czas, ale nie mógł wysłać zagranicę, bo mimo zamówienia wagonów i późniejszych dokuczliwych urgensów w stanisławowskiej Dyrekcji kol. wagonów nie dostał. Tartak był więc zmuszony n e c e s s i t a t e c o a c t u s materjał trzymać na placu desek, przyczem materjał wystawiony na szkodliwe działanie słońca przy 35 do 40 stopniach gorąca popękał i poczerniał. Nic więc dziwnego, że urzędnik z firmy zagranicznej nie chciał odebrać materjału, na skutek czego tartak w Z. zmuszony był sprzedać swój produkt z poważnemi stratami, po znacznie niższej cenie.

Stratę w tym wypadku poniósł nie tylko tartak w Z., ale i całe gospodarstwo krajowe, bo pieniądz, który poszedł na marne jest pieniądzem n a r o d o w y m.

Takich przykładów możnaby wymienić dziesiątki i setki, co dopiero uwypukliłoby należycie ogrom strat, jakie ponosi nasze gospodarstwo społeczne z powodu niedoceniania sprawy wagonowej przez powołane do tego czynniki. Wadliwość organizacji w tym zakresie nie polega wyłącznie na braku odpowiednich wagonów-platform, którą da się usunąć tylko stopniowo, ale i na sposobie dysponowania rozporządzalnym kontyngentem wagonów, nadających się do transportu drzewa, a temu mogłoby zaradzić Ministerstwo Komunikacji bez większych trudności. Chodziłoby mianowicie o to, żeby do czasu uzupełnienia taboru kolejowego przydział wagonów dla drzewnictwa był scentralizowany, decentralizacja bowiem jest w tym wypadku wysoce szkodliwą.

Podobnie jak każda Dyrekcja Kolejowa dostaje codziennie raporty z stacyj kolejowych i o godzinie dziesiątej przed południem wiedokładnie jaka ilość wagonów i jakiego rodzaju znajduje się na każdej stacji i jakie na nie zapotrzebo-

wanie, byłoby dobrze, aby wszystkie Dyrekcje kolejowe do godziny dwunastej zdawały analogiczne raporty ministerstwu które mogłoby dyrygować z jednej Dyrekcji do drugiej zbywające ilości wagonów każdej kategorji w ten sposób wypełniać luki.

Obecnie sprawy te tak się mają, że każda Dyrekcja Kolejowa, skoro znajdzie się w posiadaniu jakichś wagonów, stara się je jaknajdłużej dla siebie zatrzymać, aby móc swoje stacje zadowolnić i nie liczy się ze szkodą jaką wyrządza w ten sposób Skarbowi Państwa, a bezpośrednio i w naszym wypadku, przemysłowcowi.

W sprawie nowej taryfy celnej

Poz 765. Drewno wymienionych rodzajów poz. 764 ciosanie oprócz osobno wymienionych wyrobów: a) miękkie zł. 1.50, b) twarde zł. 1.50.

Poz. 765 obejmuje mniej cenne sortymenty ciosane, budowlane, jak belki, murłaty i t. d., cło więc w wysokości zł. 1.50 od 100 kg. wynosiłoby ok. 15% ad valorem.

Poz. 766. Drewno wymienionych rodzajów poz. 764 tarte oprócz osobno wymienionych wyrobów: 1. obrzynane a) miękkie zł. 2.—, b) twarde zł. 2.—; 2. nieobrzynane a) miękkie zł. 2.50, b) twarde zł. 2.50; 3. Opoły z drewna objętego poz. 764, wszelkich długości i grubości oraz deszczułki obrzynane lub nieobrzynane wyłącznie sosnowe, świerkowe i jodłowe o wymiarze nie grubszym niż 20 m/m i nie dłuższej od 2.40 m. zł. 1.50.

Uwaga I. Drewno nasycycone, barwione podlega cłu z dodatkiem a) za nasycenie, b) za zabarwienie.

Uwaga II. W razie trudności wyważenia drewna surowego, ciosanego lub tartego, wymienionego w poz. 764, 765 i 766, określa się wagę towaru z objętości, przyjmując następujące zamienniki:

1 m^3 drzewa surowego, miękkiego — 700 kg.,

1 m^3 drzewa surowego, twardego — 900 kg..

1 m^3 drzewa ciosanego lub tartego miękkiego 600 kg.,

1 m^3 drzewa ciosanego lub tartego twardego — 800 kg.

1 m. p. drzewa szczapowego lub w okrąglakach miękkiego — 450 kg.

1 m. p. drzewa szczapowego lub w okrąglakach twardego — 600 kg.

Artykuły objęte poz. 766 stanowią podstawową część krajowej produkcji tartacznej noszącej w tym zakresie charakter wybitnie eksportowy. Zaproponowane cło dla każdej podpozycji stanowi ok. 15% ad valorem.

Poz. 767. Drewno osobno nie wymienione: 1. nieobrobione, ciosane, tarte zł. 3.20; 2. deseczki cedrowe, nieklejone, chociażby wygładzone z węższych stron zł. 4.—

Uwaga: Drewno orzechowe dla fabryk broni za pozwoleniem Min. Skarbu bez cła.

Poz. 767 projektu obejmuje wszelkie gatunki drewna pochodzenia zagranicznego, bez względu na stopień obróbki, przyczem można stwierdzić, że w imporcie nie odgrywają one niemal żadnej roli, gdyż nasza krajowa produkcja posiada możność zupełnego zastąpienia ich materjałami w Polsce produkowanymi i przytem znacznie tańszemi. Jedynie w stosunku do deseczek cedrowych trzeba się było zabezpieczyć od konkurencji dla krajowej produkcji deseczek olszowych.

Dla drzewa orzechowego, niezbędnego dla celów wojskowych (łożyska i kolby karabinowe) przewidziano przywóz bezcłowy.

Poz. 770 Drewno rodzajów wymienionych w poz. 764 i objęte poz. 765, 766 heblowane, fugowane, szpuntowane, rowkowanej, dłutowane, falcowane, frezowane, wcinane, świdrowane, parkiety, fryzy, listwy posadzkowe 1. surowe zł. 7.50, 2. pokostowane, bejcowane zł. 15.—; malowane, lakierowane, politurowane zł. 20.—

Uwaga: Drewno należące do poz. 767 heblowane, dłutowane, fugowane, szpuntowane, rowkowane, wcinane, falcowane, frezowane, świdrowane, posadzka nieklejona, opłacają cło podług niniejszej pozycji z dodatkiem zł. 2.50.

Proponując powyższe stawki celne dla uszlachetnionych materjałów drzewnych Podkomisja miała na względzie z jednej strony ochronę krajowego przemysłu drzewnego przed obcą konkurencją drogą ustalenia cła w wysokości 25 — 30% ad valorem, z drugiej zaś umożliwienie przywozu tych materjałów w granicach gospodarczo uzasadnionych, a to żeby zmusić krajowy przemysł drzewny do przyswojenia sobie zdobyczy techniki zagranicznej w tym zakresie.

(C. d. n.).

Walka o niemieckie cła wwozowe na drewno tarte

Według zasięgniętych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu informacyj w toczących się obecnie rokowaniach handlowo-politycznych między Austrją a Niemcami, do najważniejszych kwestyj, wysuniętych przez Austrję, należy sprawa obniżenia ceł niemieckich na drzewny materjał tarty. Austrjacki przemysłowiec drzewny, prezydent wielkiego przedsiębiorstwa „Körnerwerke", p. Oskar Kőrner, wypowiedział się o stanowisku zajętem w powyższej sprawie przez austrjacki przemysł drzewny, jak następuje:

— Zbyt austrjackiego materjału tartego w Niemczech jest dotychczas zupełnie nierentowny. Wysokie cła niemieckie są powodem, iż więcje niż połowa tartaków austrjackich jest unieruchomiona. Stosunek ceł na drzewo nieobrobione do obciążenia celnego drzewa tartego wynosi (od czasu wprowadzenia nowej taryfy celnej) 1:8.5, podczas, gdy wywóz tego materjału rentowałby się, gdyby istniał stosunek 1:3. Także

PIŁY TRAKOWE

z materjału o kompozycji chromowej C. S. 2. A.

ZAPEWNIAJĄ WAM

NAJWYŻSZĄ WYDAJNOŚĆ

ZATEM

Jeżeli chcecie, aby Wasze zakłady pracowały owocnie,

nie wolno Wam oszczędzać

p.zy kupnie pił!

DOSTAWCA WIELKICH TARTAKÓW PAŃSTWOWYCH i PRYWATNYCH

167. 90/3

i wprowadzona przez rząd austrjacki opłata wywozowa od drzewa okrągłego, nie zdołała poprawić tej sytuacji. Spodzeiwać się należy, zaznaczył p. Körner — iż Niemcy we własnym interesie przychylą się do żądań Austrji. Niemcy — zdaniem prezydenta Körnera — potrzebują drzewa tartego w olbrzymich ilościach. Zapotrzebowania tego Polska sama zaspokoić nie może, wobec czego Rzesza Niemiecka powinna obniżyć cła na nrzewo tarte, nawet ryzykując, iż idne kraje eksportujące ten materjał — w pierwszej linji Polska—skorzystałaby na mocy klauzuli największego uprzywilejowania z koncesyi, przyznanych przez Niemcy Austrji. Ponieważ tą tylko drogą uregulowaną być może kwestja życiowa alpejskiego przemysłu drzewnego w Austrji, ustępstwo Niemiec na rzecz tego przemysłu wzmocniłoby, według opinji p. Körnera, bardzo silnie tendencje w kierunku zjednoczenia gospodarczego Austrji z Niemcami. Przemysł drzewny w Austrji ma — zdaniem p. Körnera — przyszłość tylko w razie zupełnego zniesienia ze strony Niemiec ceł dla tego eksportu, co jest możliwe jedynie w razie połączenia Austrji i Niemiec w jedną unję celną.

Austrjacko-Polska Izba Handlowa w Wiedniu zajmowała się kwestją, czy byłoby możliwem współdziałanie przemysłu drzewnego polskiego ze sferami tego przemysłu w Austrji i Czechosłowacji w sprawie uzyskania zniżki stawek niemieckich na materjał tarty. Na podstawie przeprowadzonej ankiety, Izba doszła do wniosku, iż widoki w tym kierunku są dość słabe. Pochodzi to w pierwszej linji z niedość silnej pozycji przemysłu drzewnego, nienależycie zorganizowanego, w stosunku do politycznie i gospodarczo bez porównania silniejszego stanowiska właścicieli lasów. Stanowisko producentów znalazło swój wyraz w radykalnej zmianie reglamentacji wywozu drzewa. W listopadzie 1926 zniesiono zakaz wywozu drzewa nieobrobionego i pozostawiono w mocy tylko stosunkowo nieznaczne opłaty wywozowe. W roku 1927 związki właścicieli lasów podjęły starania, aby uzyskać zniesienie także i tego środka, hamującego nieco eksport drzewa surowego. Uzyskały one zwolnienie od opłaty wywozowej papierówki. Konsekwencje tej polityki wyrażają się w cyfrach eksportu. Wywóz drzewa nieobrobionego wzrasta, zaś materjału tartego spada. Nadzieje austrjackiego przemysłu drzewnego w skuteczność jego zabiegów z okazji rokowań austrjacko-niemieckich, są dość słabe. Jako maximum spodziewają się właściciele tartaków uzyskać zniżkę celną dla nieznacznego kontyngentu. Na uwagę zasługuje okoliczność, iż austrjacki przemysł drzewny zwrócił się w swoim czasie do niemieckich związków właścicieli lasów, aby pozyskać poparcie tych organizacyj w rokowaniach austrjacko-niemieckich. Niemieckie związki lasowe dotychczas nie odpowiedziały na pismo austrjackich przemysłowców drzewnych.

Zdaniem zainteresowanych wiedeńskich sfer daleko silniejszy nacisk na Niemcy w sprawie ceł na drzewo tarte mogłaby wywrzeć Czechosłowacja w kooperacji z Polską, zwłaszcza, iż w Czechosłowacji właściciele lasów popierają zabiegi przemysłu drzewnego. Czechosłowaccy przemysłowcy drzewni wysłali niedawno delegację do Ministra Handlu, Nowaka, która wystąpiła z żądaniem, aby się Niemcy oświadczyły obowiązująco w kierunku zniżenia cła na materjał tarty, a w razie przeciwnym, aby Czechosłowacja zareagowała wprowadzeniem opłat wywozowych na drzewo okrągłe.

POSZUKUJEMY

DLA NIEMIEC

13 mm desek budowlanych

(szalówka) w wiązkach 7 — 10 cm. ew. tylko pojedyńcze wymiary 30×50 mm łat świerkowych do ostrego kantu w wiązkach

Upraszamy o oferty w jęz. niemieckim

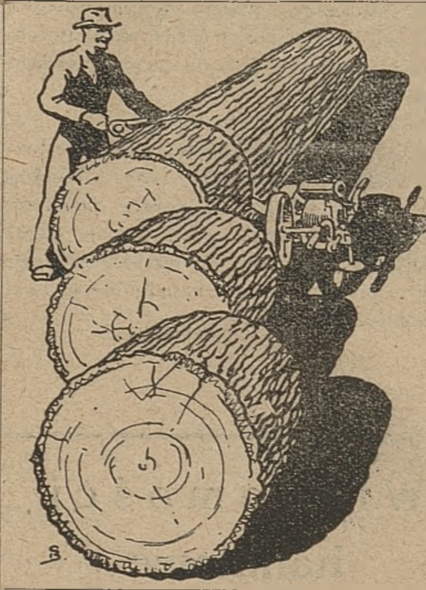
SCHELLENBERG & Co

Werdau in Sachsen

183.50/1

Ceny drewna w Polsce

Gatunek	SORTYMENT	Jednostka	Warszawa hurtowo loco wagon	Warszawa loco skład detal.	Rynek eksport. przeciętne ceny loco wagon stacja	Rynek eksport. cena	Wilno loco wagon stacja	Wilno cena	Wołyń i Polesie loco wagon stacja	Wołyń i Polesie cena	Wschodnia Małopolska loco wagon stacja	Wschodnia Małopolska cena	Zachodnia Małopolska loco wagon stacja	Zachodnia Małopolska cena	Polska Zachodnia loco wagon stacja	Polska Zachodnia cena	UWAGI
Sosna	bloki okr. od 30 cm. w cienkim końcu	1 m³			zał.	—	zał.	—	zał.	—							
	dłużyce (sztuka przec. 1 m³)	„			„	sh. 20	„	sh. 20	„	sh. 20							
	bloki tarte	„			gran.	mk. 90-94				160							
	deski i bale stolarskie	„	zł. 140-160	zł. 180	„						zał.	zł. 120					
	„ stolarskie boczne bez sęków	„	160-170	190		mk. 87-89				170			Kraków	zł. 160			
	„ środkowe	„			„	mk. 50											
	„ i bale ang. u. s.	1 std.					Wilno	£ 9-10	„	Ł 10—11	zał.	£9.25-9.75					
	„ obrzynane ½" do kantu	1 m³	90-95	115													
	„ „ ¾" i 4/4"	„	95-100	120						zł. 80-85							
	„ „ 5/4" i 6/4"	„	115-120	130						zł. 100-110	zał.	zł. 95					
	bale obrzynane 2", 2½", 3"	„	130	140									Kraków	zł.105-110			
	deski wagonowe niem.	„			gran.	mk. 63					zał.	zł. 108					
	bale wagonowe niem.	„			„	mk. 60											
	kantówka obrzyn. niewym.	„	130	140					zał.	zł. 100	„	$ 10.5-11					
	„ wym. dł. do 7 m. s. do 20 cm.	„	140														
	„ ciosana	„	85	105													
	łaty (również świerkowe)	„	120-125	140							zał.	zł. 80-95					
	deski heblowane i szpuntowane	„	140	160			Wilno	zł. 110		zł.100-110							
	słupy telegraficzne i maszty	„			zał.	sh. 23-24	„	sh. 23		sh. 23							podkłady sosnowe f-co gran. sh. 4.7
	kopalniaki	„			„	$ 3			zał.	$ 3.15	zał.	$2.70-2.80					
	sleepry	1 szt.			Gdańsk	sh. 9.6-9.8	zał.	sh. 9									
	podkłady I-szy typ	„			zał.	zł. 8.20-8.30			„	$ 0.92							
Świerk	dłużyce	1 m³			zał.	sh. 18	zał.	sh. 18			zał.	$4.00-4.60					
	deski	1 std.					Wilno	£ 8-9									
	bale	„			Gdańsk	£ 10.10					„	$ 43-48					
	papierówka	1 mp.			zał.	$ 2.90	Prostk.	$ 3.5-3.6			zał.	$ 2.5-2.6	Makosz.	$ 3.50			
Dąb	okrąglaki fornierowe . . I-szej kl.	1 m³			zał.	£ 9				£ 9							
	„ od 50 cm. wzwyż „ „	„			„	£ 5.10			zał.	£ 6							
	„ od 40 do 49 cm. „ „	„			„	sh. 70-75			„	sh. 70-75							
	„ od 30 do 39 cm. „ „	„			„	sh. 55-60			„	sh. 52-60							
	materja tarty odziomkowy w blok.	„			Gdańsk	£ 4.15			Gdańsk	£ 4.10-5	zał.	$ 20-26					
	„ stolarski wszystkich grub.	„	175	230	„				zał.	Ł 3-3.5		$ 17-22	Kraków	zł. 170-190			
	„ 1" posadzkowy	„	150														
	kloce belgijskie	1 szt.			„												
	towar paryski	1 m³						£5.10-5.15	„	£ 4-7	zał.	zł. 225					
	podkłady typ pruski	1 szt.			„	$ 1.50						$ 1.50					
	bindry	wykł.			„	$ 12.25											
	klepka	„			Gdańsk	£ 12	zał.	£ 12									
	fryzy								„	Ł 5	zał.	$ 24-26					
	plan sony	st.kub.			zał.	sh. 4											
jesion	kloce bez sęków od 35 cm. w cienk. k.	1 m³			zał.	sh. 50					zał.	zł. 120					
	stolarka wszystkich grubości	„	220	260							„	zł. 175					
grab	kloce bez sęków od 25 cm. w cienk. k.	1 m³			zał.	sh. 25											
	stolarka wszystkich grubości	„	160	200													
olcha	kloce bez sęków od 25 cm. w cienk. k.	1 m³			zał.	sh. 35-36	zał.	sh. 36-37	zał.	sh. 38-40	zał.	zł. 70					
	stolarka wszystkich grubości	„	90-110	140													
brzoza	kloce bez sęków od 25 cm. w cienk. k.	1 m³			zał.	sh. 25	zał.	sh. 24-25		sh. 25							
	stolarka wszystkich grubości	„	110	150													
buk	kloce bez sęków od 30 cm. w cienk. k.	1 m³			zał.						zał.	$ 6-6.50					
	stolarka wszystkich grubości	„	140	190								$ 11.50-12	Kraków	zł. 80-90			
osika	kloce bez sęków od 25 cm. w cienk. k.	1 m³			zał.	sh. 30	zał.	sh. 30	zał.	sh. 30	zał.	zł. 65					

DOLMAR
MOTOR-SÄGEN

PIERWSZA
prawdziwie użyteczna i niezawodna
PIŁA MOTOROWA
Wyczerpujący prospekt w następnym numerze
„DRZEWA POLSKIEGO“
Wyłączny wyrób: E. LERP & Co, HAMBURG I
FERDINANDSTR. 59
DEMONSTRACJE ODBĘDĄ SIĘ NA TARGACH WIEDEŃSKICH
2 — 9 WRZEŚNIA 1928
180. 80/2

Ułatwienie polsko-niemieckiego obrotu płatniczego

Pod powyższym tytułem zamieszcza na łamach berlińskiego „Holzmarkt'u“ p. L. Einbild pewien projekt, który zasługuje na rozważenie i przez nasze koła, zainteresowane w handlu z Niemcami, dlatego też podajemy je w dosłownem tłumaczeniu jak następuje:

Największą przeszkodą w wymianie towarów naszej branży między Niemcami a Polską, a więc w pierwszej linji w imporcie drzewa do Niemiec i eksporcie maszyn i narzędzi do obróbki drzewa do Polski, stanowi, zdaniem mojem, obok braku traktatu handlowego (gdyż prowizorjum nie może go ani w części zastąpić) także ta okoliczność, że nawet pierwszorzędne polskie weksle kupieckie w Niemczech, zaś takież weksle niemieckie w Polsce, nie bywają zupełnie lub też są tylko w bardzo szczupłych rozmiarach dyskontowane przez banki. Pochodzi to stąd, że papiery te stanowią dla odnośnych banków prywatnych poważne obciążenie portfeli, gdyż nie mogą one być zdyskontowane przez obustronne banki państwowe. Jak wiadomo bowiem Bank Niemiecki nie dyskontuje weksli pochodzenia polskiego zaś Bank Polski postępuje indentycznie z niemieckiemi wekslami.

Temu fatalnemu stanowi rzeczy— tak bowiem nazwać to wypada — dałoby się może zapobiec w sposób następujący: jeden z prywatnych banków niemieckich lub też konsorcjum banków porozumiewa się z polskiem konsorcjum bankowem i umawia się co do akcji dyskontowej na następujących zasadach: bank, znajdujący się w Niemczech dyskontuje polskim eksporterom niemieckie weksle klijentowskie, bank działający w Polsce niemieckim eksporterom ich weksle wystawione przez polskich klijentów. Te akcepty (z zastrzeżeniem ich jakości) mogłyby być bez wszelkich trudności redyskontowane przez odpowiednie banki państwowe. Nieco wyższa stopa dyskontowa nie stanowiłaby przytem zbytniej trudności, gdyż przy odpowiednio zwiększyć się mogącym obrocie 1—2% nie odegra poważniejszej roli. Niewielkie bankowe techniczne trudności, które mogłyby się przy realizowaniu tego projektu nasunąć, dadzą sią przy szczypcie dobrej woli z obu stron z łatwością przezwyciężyć.

Referat Drzewny w Min. P. i H.

Doniosłość roli drzewa w eksporcie z Polski, jak również znaczenie tego eksportu dla naszego bilansu handlowego znalazły swój wyraz w kreowaniu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, Departamencie Handlowym, Wydziale dla handlu zagranicznego, specjalnego referatu drzewnego. Od czasu zniesienia w Min. P. i H. Komisarjatu do spraw drzewnych, który pod niektórymi względami zbyt szeroko, pod innymi zaś zbyt ciasno ujmował sprawy związane z przemysłem i handlem drzewnym, na któreby mogło i powinno wywrzeć decydujący wpływ właśnie Min. P. i H. — nie było w tem ministerstwie żadnej komórki, któraby miała za zadanie specjalnie czuwać nad sprawami drzewnemi. Dzisiej, w związku z reorganizacją Wydziału dla handlu zagranicznego, zostaje brak ten usunięty, powstaje placówka, która przez badanie u podstaw warunków egzystencji przemysłu i handlu drzewnego będzie w stanie stwierdzić i zrozumieć całokształt jego potrzeb, będzie miała zatem możność, właśnie dzięki opanowaniu tego skomplikowanego przedmiotu, zabierać głos we wszystkich sprawach od załatwienia których przez miarodajne czynniki, załatwienia rzeczowego i dyktowanego względami na interes nie jednego resortu tylko lub jednej gałęzi wytwórczośc, lecz całego gospodarstwa społecznego, zależeć będzie rozwój drzewnictwa w Polsce.

Ufamy że cel ten będzie osiągnięty. Nie stanie się to natychmiast, gdyż przedtem musi się utrzeć w sferach rządowych tradycja, że żadne rozstrzygnięcie, mogące jakikolwiek wpływ wywrzeć na kształtowanie się warunków rozwoju drzewnictwa w kraju, nie może zapaść bez wysłuchania i wzięcia pod uwagę opinji Referatu drzewnego, przedtem też referat ten musi się wtajemniczyć we wszystkie arkana sprawy drzewnej, przyczem organizacje drzewne winne mu przyjść tutaj z całą swą pomocą. Teraz niemniej wierzymy, że referat ten, spoczywający w rękach p. Stanisława Budzyńskiego, a wchodzący w skład wydziału,

prowadzonego przez p. S. Królikowskiego, stanie się już w niedługim czasie w zakresie spraw z drzewnictwem związanych, miarodajnem źródłem informacyjnem dla rządu a ostoją dla przemysłu i handlu drzewnego. Uważamy to za tem pilniejsze, ile że Referat drzewny, do którego kompetencji należeć będzie regulowanie kwestji drzewnej również w stosunku do zagranicy, stanie się z natury rzeczy oficjalnym rzecznikiem interesów polskiego drzewnictwa podczas przewidywanych na czas najbliższy polsko-niemieckich negocjacyj handlowych

Statut Instytutu Badania Konjunktur i Cen

W „Monitorze Polskim" z dnia 17 lipca b. r. ukazało się rozporządzenie ministra przemysłu i handlu w sprawie statutu Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen.

Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen jest zakładem naukowo-badawczym, mającym na celu:

A. Badanie konjunktury gospodarczej w Polsce i zagranicą.

B. Badanie sytuacji gospodarczej oraz warunków rozwoju poszczególnych gałęzi produkcji lub wymiany.

C. Porównawcze badanie składników kosztów produkcji w poszczególnych gałęziach produkcji i wymiany w kraju oraz zagranicą.

D. Wszechstronne badanie warunków kształtowania się cen w szczególności zaś w związku z

a) zarządzeniami polityki gospodarczej (cła, taryfy),

b) polityką zrzeszeń i organizacyj przedsiębiorstw (kartele, syndykaty),

c) techniką i organizacją pracy.

E. Badanie ze stanowiska ekonomicznego możliwości modernizacji racjonalizacji produkcji oraz wymiany.

F. Ogłaszanie sprawozdań i wydawanie publikacyj naukowych.

Instytut badania konjunktur gospodarczych i cen dzieli się na dwie sekcje: sekcję badania konjunktur gospodarczych i sekcję badania cen.

Sekcja badania konjunktur gospodarczych posiada oddziały:

a) rolnictwa,
b) górnictw, hutnictwa i energji,
c) przemysłu przetwórczego,
d) wymiany, giełdy i finansów,
e) konjunktury zagranicznej,
f) ogólnych badań ekonomicznych,
g) badania wysokości i zmian cen artykułów pierwszej potrzeby (kosztów utrzymania).

Sekcja badania cen posiada oddziały:

1) organizacji,
2) techniki produkcji,
3) kosztów produkcji,
4) wymiany,

oraz oddzielny referat statystyki cen.

Podziału oddziałów na referaty dokonywa dyrektor.

Publikacje i sprowozdania instytut ogłasza we własnych wydawnictwach perjodycznych i monografjach specjalnych, jak również w innych wydawnictwach, poświęconych zagadnieniom ekonomicznym.

Na czele instytutu stoi dyrektor, podległy ministrowi przemysłu i handlu. Dyrektor zarządza wszystkiemi sprawami, związanemi z wykonaniem zadań instytutu i jest odpowiedzialny za jego działalność.

Budżet instytutu stanowi część budżetu ministerstwa przemysłu i handlu i wyodrębniony jest w specjalnym paragrafie.

Dyrektor instytutu dysponuje kredytami w ramach budżetu za pośrednictwem ministerstwa przemysłu i handlu.

Do zakresu działania dyrektora należy:

1) Kierownictwo sprawami naukowemi i administracyjnemi instytutu.

2) Redagowanie wydawnictw instytutu.

3) Tworzenie osobnych komisyj powoływanych do badania spraw, objętych zakresem pracy instytutu oraz wyznaczanie przewodniczących tych komisyj.

4) Przedstawienie do rozpatrywania i opinji rady instytutu wniosków i spraw jej zastrzeżonych.

5) Przedstawienie ministrowi przemysłu i handlu sprawozdań rocznych z prac, wykonanych przez instytut, oraz wszelkich spraw i wniosków, wymagających zatwierdzenia ministra.

6) Powoływanie rzeczoznawców oraz delegowanie ich do badania przedsiębiorstw, a w szczególności — przeglądania ksiąg i dokumentów, sporządzania z nich odpisów i wyciągów, oraz zbierania wszelkich informacyj, niezbędnych do prac instytutu.

7) Wzywanie do osobistego stawiennictwa właścicieli przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, ich pełnomocników i kierowników, a także pracowników, dostawców, odbiorców i pośredników, przyjmowanie od powyższych osób zeznań i dowodów w sprawach dotyczących kosztów własnych.

8) Nakładanie kar za przekroczenia, wymienione w art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lutego 1928 r. o ustanowieniu instytutu badania konjunktur gospodarczych i cen.

§ 11 Przy instytucie istnieje stała rada złożona z 19 członków.

W skład rady wchodzą:

1) 10 znawców życia gospodarczego (przemysłu, handlu, rolnictwa i banków) oraz przedstawicieli nauki, powołanych przez ministra przemysłu i handlu w porozumieniu z prezesem komitetu ekonomicznego ministrów;

2) 8 przedstawicieli ministerstwa skarbu rolnictwa, przemysłu i handlu, komunikacji, pracy i opieki społecznej, spraw wewnętrznych (głównego urzędu statystycznego), robót publicznych oraz spraw wojskowych, wyznaczonych po jednym przez każdego ministra,

3) dyrektor instytutu.

Statut omawia w końcu zadania członków rady, kompetencje rady. Według § 16 do władz i przedsiębiorstw państwowych instytut zwracać się będzie przez właściwych ministrów, do władz zaś instytucyj i przedsiębiorstw komunalnych bezpośrednio.

Wiadomości handlowe

Transakcje

W okresie sprawozdawczym żadnych poważniejszych tranzakcyj nie zanotowano. Małe obroty materjałami krajowemi przy nieco mocniejszej tendencji przez wzgląd na pomyślne wiadomości o stanie żniw, w związku z któremi spodziewane jest ożywienie się ruchu budowlanego na wsi.

Informacje

Poważna firma austryjacka pragnie nabyć od 2-3 wagonów okorowanej wikliny.

Firma egipska w Kairze, posiadająca pierwszorzędne referencje poszukuje reprezentacji na polskie meble gięte, dykty i forniery. Firma powyższa pragnie nawiązać stosunki handlowe z polskiemi firmami i prosi o nadesłania katalogów i próbek wyżej wymienionych towarów.

Firma bułgarska pragnie wejść w stosuk z polskimi eksporterami drzewa budowlanego wszelkich rodzajów, desek wszelkich rozmiarów i gatunków.

W powyższych sprawach bliższych informacji udziela: Państwowy Instytut Eksportowy w Warszawie.

Giełda drzewna w Wiedniu

Ostatnie zebranie giełdowe miało przebieg bardzo ospały. Zapotrzebowania minimalne. Ceny utrzymane, lecz bez nabywców.

Przydział wagonów pod drzewo na miesiąc sierpień b. r.

Na posiedzeniu Międzyministerjalnej Komisji w sprawie przydziału wagonów, ustalono następujące normy naładunku na miesiąc sierpień r. 1928 — średnio na dzień kalendarzowy:

Dyrekcje:	DRZEWO				WYWÓZ PRZEZ	
	Kopalniane	Obrobione	Nieobrobione	Opałowe	Gdańsk	Inne punkty
Warszawa	6	15	10	6	3	5
Radom	35	25	35	55	45	50
Kraków	30	40	40	10	10	90
Lwów	25	30	35	50	35	50
Stanisławów	30	30	50	40	40	50
Wilno	25	60	100	75	90	280
Poznań	10	30	30	30	10	50
Gdańsk	5	20	50	15	20	35
Katowice	20	25	15	5	—	—
Ogółem	186	305	425	286	253	610

Z Rady Naczelnej Związ. Drzewnych

Komitet Drzewny przy Banku Gosp. Krajowego.

Dnia 27 lipca r. b. odbyło się się pod przewodnictwem zastępcy Naczelnego Dyrektora B. G. K., p. Konderskiego, posiedzenie Komitetu Drzewnego. Radę Naczelną Zw. Drzewnych reprezentowali: pp. Prezes A. Dąbrowski i Vice-Prezes A. Monitz. Na czoło dyskusji, która objęła całokształt sytuacji kredytowej w przemyśle drzewnym, wysunęła się sprawa zastawu rejestrowego na drzewie oraz sprawa pomocy kredytowej dla drzewnictwa.

Odnośnie do pierwszej sprawy przedstawiciele Rady Naczelnej zgłosili wniosek, motywujący konieczność możliwie rychłej nowelizacji Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 22. III. 1928 r. o zastawie rejestrowym rolniczym w kierunku przystosowania jego przepisów do specyficznych wymogów i potrzeb przemysłu drzewnego. Zgodnie z opinją, która skrystalizowała się w sferach drzewnych, delegaci Rady Nacz. dali wyraz przedświadczeniu, ża wprowadzenie zastawu rejestrowego na drzewie stanowi nieodzowną przesłankę powodzenia zamierzonej akcji kredytowej. Przedstawiciele Dyrekcji B. G. K. oświadczyli, iż wprowadzeniu zastawu rejestrowego sprzeciwia się Prokuratorja Generalna, która wysunęła ostatnio daleko idące zastrzeżenia natury prawnej co do niektórych punktów projektowanej konstrukcji zastawu.

W związku z ostatniem stwierdzeniem pragniemy podkreślić, że zastrzeżenia Prokuratorji nie wpłyną na zmianę zasadniczego stanowiska Rady Nacz., która nadal dążyć będzie do uzyskania sankcji ustawodawczej dla projektu zastawu, który uwzględnia w ostatecznej redakcji szereg poprawek, zgłoszonych w wyniku ankiety na temat opracowania mecenasa Szatensztejna. (Ostateczny projekt drukujemy na łamach niniejszego numeru).

Sprawa pomocy kredytowej dla przemysłu drzewnego była przedmiotem nader szczegółowych rozważań. Przedstawiciele Rady Naczelnej zakomunikowali wyniki obliczeń, które prowadzą do wniosku, że pełne uruchomienie zakładów przemysłu drzewnego wymaga mobilizacji bardzo znacznych środków pieniężnych, które oszacowano w przybliżeniu na 200.000,000 złotych. W konkluzji swych wywodów wysunęli dezyderat udzielenia przemysłowi drzewnemn kredytów obfitych, tanich i dostosowanych co do terminów do potrzeb przemysłu drzewnego.

Następnie poddano dyskusji projekt uruchomienia w B. G. K. kredytu na zastaw drzewa ściętego, który w pierwszej fazie projektowanej akcji miałby się ograniczyć do skromnej sumy 3.000.000 zł. Warunki uzyskania tego kredytu określono dokładnie we wniosku Dyrekcji Banku, którego opis drukuje w niniejszym numerze. W toku debaty, jaka rozwinęła się nad przedłożeniem B. G. K. delegaci Rady Naczelnej zgłosili pewne zastrzeżenia, tyczące w pierwszym rzędzie sumy kredytów, terminów spłaty oraz warunków ustanowienia zastawu.

Odnośnie do piewszej sprawy delegaci Rady Nacz. zajęli stanowisko, stwierdzające, iż kwota 3.000.000 zł.,j aką Bank Gosp. Kraj. zamierza w pierwszej fazie swej akcji ratowniczej oddać do dyspozycji przemysłu drzewnego, jest niewspółmiernie nikła w stosunku do olbrzymich rozmiarów jego potrzeb. Przedstawiciele B. G. K. oświadczyli, że pomoc kredytowa w granicach 3.000,000 zł. nosi charakter eksperymentu: jeżeli próba oparcia kredytu dla drzewnictwa na zastawie drzewa ściętego da wyniki pozytywne, zostaną w najbliższym czasie uruchomione znacznie większe sumy, co zresztą przewiduje sam wniosek Dyrekcji B. G. K.

Odnośnie do terminu spłaty uzyskano miarodajne oświadczenie, iż jakkolwiek pierwotny projekt Banku przewiduje udzielanie kredytu na okres trzymiesięczny (p. 17), to jednak czynniki kierownicze Banku liczą się z koniecznością stosowania na szeroką skalę prolongat, któreby pozwoliły na pełniejsze sharmonizowanie zamierzonej akcji kredytowej z wymogami i potrzebami przemysłu drzewnego.

Wreszcie zgłoszono zastrzeżenia co do p. 7-go projektu, który przewiduje, że „na składowisko nie należy wydzierżawiać parceli, stanowiących własność właściciela lasu, z które pochodzi zastawić się mające ścięte drzewo". Przedstawiciele Dyrekcji Banku oświadczyli, iż odnośny przepis wynika z konieczności uwzględnienia pewnych przepisów prawnych, jakie obowiązują jeszcze w chwili obecnej na ziemiach b. zaboru pruskiego i kresach wschodnich. Stanowisko Banku w tej sprawie nie jest jednak nieprzejednane; dezyderat Rady Nacz., zmierzający w ki runku złagodzenia odnośnego warunku może być osiągnięty w razie uzgodnienia stanowiska Rady Nacz. ze stanowiskiem radcy prawnego Banku Gosp. Kraj.

Wniosek B. G. K., uwzględniający w swej ostatecznej redakcji zastrzeżenia Rady Nacz. ma być w najbliższym czasie przedłożony do zatwierdzenia Radzie Banku. Jakkolwiek Rada Naczelna pomoc kredytową w nader szczupłych rozmiarach, jakie na okres najbliższy przewiduje projekt Dyrekcji B. G. K., traktuje jedynie jako paljatyw, który nie może przynieść trwałej poprawy obecnego niezmiernie ciężkiego położenia w przemyśle drzewnym, to jednak wyraża nadzieję, że inicjatywa Banku, otwierająca bądź co bądź pewne perspektywy pomocy kredytowej, wywołała żywsze zainteresowanie wśród sfer drzewnych.

Giełda Drzewna w Warszawie.

W dniu lipca r. b. pp.: Minister Przemysłu i Handlu oraz Minister Skarbu zatwierdzili Statut Giełdy Drzewnej w Warszawie, którego wierzytelny odpis został przesłany w dn. 3 b. m. Radzie Nacz. Zw. Drzewn. Wobec powyższego otwarciu Giełdy Drzewnej, przewidzianemu na wrzesień roku bieżącego, nie stoi nic na przeszkodzie i należy się spodziewać, że z począkiem nowej kampanji drzewnictwo polskie uzyska wreszcie w odpowiednio zorganizowanej giełdzie instrument, mogący odegrać niezmiernie dodatnią rolę na naszym słabo jeszcze zorganizowanym rynku.

Urządzenia transportowe w lasach państwowych

W ostatnich dniach zapadła decyzja ministra rolnictwa o przeprowadzeniu studjów fachowych nad usprawnieniem urządzeń transportowych w lasach państwowych przez budowę kolei i innych urządzeń do transportu drzewa.

Zamiar budowy kolei leśnych w lasach państwowych został podyktowany koniecznością potanienia kosztów transportu drewna i przewiduje na pierwszym planie budowę około 100 klm. kolei o trakcji parowej w ciężkim, górskim terenie w dolinie Czeremoszu, na granicy Polski i Rumunji, prowadzonej na wysokości 320 do 900 metrów nad poziomem morza, oraz budowę urządzień do transportu drewna kolejami linowemi o popędzie elektrycznym przez dział górski pomiędzy obydwiema dolinami Białego i Czarnego Czeremoszu, dochodzący do wysokości 1300 m. nad poziom morza.

Prace i studja inżynierskie nad tym technicznie bardzo ciekawym projektem, poruczono inżynierom lwowskiej dyrekcji lasów państwowych pod kierunkiem ministerstwa rolnictwa, a budowa tej grupy kolei leśnych będzie rozpoczęta wczesną wiosną 1929 r., tak, aby jesienią tegoż roku przynajmniej część tej linji mogła być oddana do użytku organów leśnictwa państwowego.

Za tym początkiem pójdą dalsze prace tego rodzaju w lasach państwowych, przedewszystkiem w terenach topograficznie najtrudniejszych, to jest w wysokich stosunkowo górach masywu karpackiego, w dalszym ciągu na terenach pagórkowatych lub bezdrożnych i bagnistych dolinach, według programu, opracowywanego w m nisterstwie rolnictwa z tendencją najrychlejszego usprawnienia i potanienia transportu drewna z lasów państwowych, oraz uzyskania w ten sposób znacznego wzrostu dochodów państwa z tego działu gospodarki państwowej.

OSOBISTE

Prezes Rady Naczelnej Związków Drzewnych p. A. Dąbrowski wyjechał z Warszawy udając się na kurację do jednego z krajowych uzdrowisk. W czasie jego nieobecności przewodnictwo w Radzie Naczelnej sprawować będzie Wiceprezesa p. A. Monitz.

P. Władysław Robert Langner, Dyrektor firmy Rozwadów - Kępa w Warszawie, przystąpił do Komitetu Redakcyjnego naszego wydawnictwa.

W wyniku wyborów do Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie, przeprowadzonych w dn. 5 b. m. w Żydowskim związku drobnych kupców i handlarzy wybrani zostali na radców pp. Milsztejn Leopold, właściciel firmy drzewnej tegoż brzmienia w Warszawie i Neufeld Nuchlim z Nowego Dworu.

Dyrektor Lasów Państwowych w Warszawie p A. Loret mianowany został Dyrektorem w IV. sł. służbowym.

Referat drzewny w Wydziale handlu zagranicznego Departamentu Handlowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu objął p. Stanisław Budzyński.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO I SPRZEDAŻ

Łaty meblowe bukowe suche pierwszej jakości w ilości kilku wagonów, jakoteż deski bukowe 2-giej klasy około 150 m³ mam do sprzedania. Szczegóły: Tartak parowy M. Hubaj, Lackie Wielkie p. Kniaże.
173. 35

Epokowy przełom w fabrykacji krzeseł
Zastosowanie amerykańskiego systemu taśmowego

Dla fabrykacji stołków i krzeseł również giętych, dostarczamy

maszyny i aparaty wypróbowane od 5 lat

prawnie zastrzeżone z gwarancją najwyższej sprawności

Gotowi jesteśmy ew. oddać fabryce krzeseł wyłączność na Polskę

Oferty w jęz. niemieckim pod „A. N. 149“ przyjmuje Administracja „DRZEWA POLSKIEGO“

149. 60/3

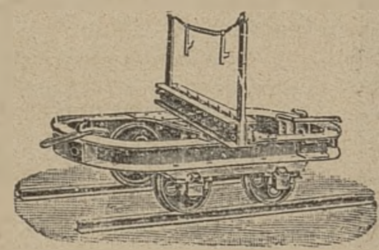
JULJAN KABAK
HOLZ-EKSPORT G. m. b. H.

DANZIG, Am Holzraum 21

TELEF. 277-24. Adr. telegr.: „SAMBURSKY“

WARSZAWA, N. Rubinstein, Leszno 6, tel. 23-31

172. 50/2

200 par wózków leśnych

używanych, w dobrym stanie, wyreparowanych, po przystępnej cenie i na dogodnych warunkach dostarczy natychmiast ze składu w Warszawie

POLSKIE TOW.

Orenstein i Koppel

Marszałkowska 153, Tel. 30-18

147. 90/1

Ca 10.000 m³

Round pine material laing on a railway station in Poland, 30—50 diameter, the plural 100 year old, compactly spotteod, saleable. Letters to Kiefernes Rundholz am

Stock, Alter vorwiegend 100 Jahre, einringig, Querschnitt 30—50 cm., direkt an der Eisenbahnstattion in Polen gelegen, abzugeben.
Gefl. Zuschriftea an

DREWNO POLSKIE, WARSZAWA, Piękna 13, sub. „178“

178. 40/2

NAJTAŃSZA I NAJSKUTECZNIEJSZA REKLAMA PRASOWA!

NAJPOCZYTNIEJSZE PISMO CODZIENNE

na ziemiach b. Wielkiego Ks. Litewskiego

„KURJER WILEŃSKI”

niezależny organ demokratyczny.

Własny oddział redakcyjno - administracyjny

w GRODNIE

oraz 150 placówek kolportażowych

Prenumerata miesięczna 4 zł. Numer pojedyńczy 20 gr.

Redakcja i Dyrekcja Wydawnictwa, WILNO ul. Jagielońska 3, telefon 99

Konto P. K. O. 80.750. 1121. 85/2

NAJTAŃSZA i NAJSKUTECZNIEJSZA REKLAMA PRASOWA!

KOMPLETNE URZĄDZENIA

TARTAKÓW
i
FABRYK SKRZYŃ

WURSTER & DIETZ

Derendingen-Tübingen

(WÜRTT.)

1108. 100/1

WYSZŁA Z DRUKU

NOWA USTAWA BUDOWLANA

Obowiązująca od 6 czerwca 1928 r.

z wyjaśnieniami dypl. arch. Kazimierza Biernackiego, zawierająca również ROZPORZĄDZENIE P. PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ Z DN. 16 LUTEGO 1928 R. O PRAWIE BUDOWLANEM I ZABUDOWANIU OSIEDLI

CENA 3 ZŁ.

Dla Abonentów i Czytelników „DRZEWA POLSKIEGO" cena zniżona Zł. 2.20, z przesyłką Zł. 2.50

W celu otrzymania po zniżonej cenie „NOWEJ USTAWY BUDOWLANEJ" należy wyciąć i przesłać załączony kupon pod adresem Administracji „Drzewa Polskiego", Warszawa, Piękna 13, wpłacając jednocześnie należność do PKO. Warszawa Nr. 16.350, rk. Spółki Wydawniczej Drzewnej

KUPON

Upraszam o przysłanie mi .... egzemplarz „NOWEJ USTAWY BUDOWLANEJ" pod adresem:

Imię i nazwisko ....

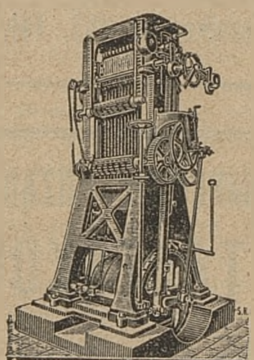
Miejscowość, ulica, Nr. domu ....

Poczta ....

Należność wpłaciłem na rk. 16.350 do PKO.

(Podpis) ....

1125. 130/3

Tartaki, Beczkarnie i Wełniarki fabryki

F. W. HOFMANN we Wrocławiu

polecają przedstawiciele

Inż. Karol i Leon B-cia BRZOSKA

Biuro techniczne Warszawa, Widok 21. Tel. 12-89

40

CENY OGŁOSZEŃ

TARYFA KRAJOWA

OKŁADKA I-sza str., dolny pas 30×200 mm — zł. 220.—, II-ga i III-cia str., $^{1}/_{1}$ str. — zł. 420.—, $^{1}/_{2}$ str. zł. — 250.—, $^{1}/_{4}$ str. zł. — 150.—, IV-ta str. $^{1}/_{1}$ str. zł. 400.—, $^{1}/_{2}$ str. zł. 220.—, $^{1}/_{4}$ str. zł. 120.—. Ogłoszenia wewnątrz numeru: za 1 milimetr jednoszpaltowy przed tekstem — gr, 80, w tekście — gr. 90, za tekstem — gr. 75, drobne — gr. 15 za słowo. Od cen powyższych żadnych rabatów się nie udziela. Za terminowy druk administracja nie odpowiada. Strona = 3 szpaltowa.

TARYFA ZAGRANICZNA, CENY W DOLARACH

OKŁADKA: I-sza str. dolny pas 30×200 mm 30.—, II-ga i III-cia str., $^{1}/_{1}$ str. 45.—, $^{1}/_{2}$ str. 30.—, $^{1}/_{4}$ str. 20.—, IV-ta str. $^{1}/_{1}$ str. 40,— $^{1}/_{2}$ str. 25.— $^{1}/_{4}$ str. 15.—. Ogłoszenia wewnątrz numeru: 1 milimetr jednoszpaltowy: przed tekstem 0.15, w tekście 0,20, za tekstem 0.15 drobne — 0.05 za słowo.

Wydawca: Spółka Wydawnicza Drzewna S-ka z ogr. odp. Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Adam Łada-Bieńkowski.

Zakł. Graf. „ARBOR", Warszawa, Solec 50, tel. 221-92